

Ara 12 fillér (1500 korona).

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T42—49, L998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára — — — 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 2. szám.

Vasárnap, január 9.

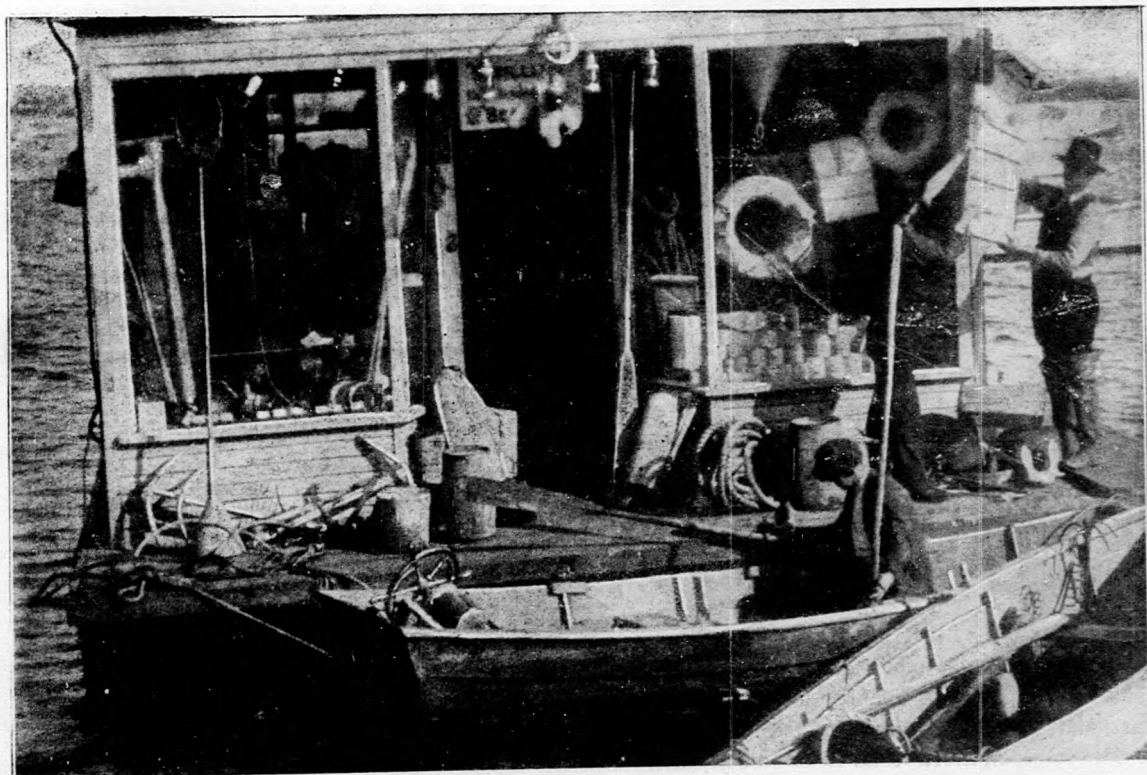
Félmillió új gazda.

Félmillió új gazdát teremtett eddig a földreform. A földművelőmunkások nagyobb része földhöz jutott. A falvakban alig kétszáz ezer kereső marad föld nélkül, míg a kisgazdák száma hatszáz ezerrel egymillió száz ezerre nő. A félmillió új és hatszáz ezer régi kisgazda az ország területének 64%-át mondhatja tulajdonának. Ez a terület még jobban növekszik azokkal a jelentős földterületekkel, melyeket a kisgazdák és földbérlet-szövetkezetek haszonbérben kezelnek.

A földreform tehát, mely ebben az évben bizonyára befejeződik, elég jelentékeny változásokat idézett elő az ország birtokmegoszlása és társadalmi tagozódása tekintetében is.

Mikor azonban a földreform által előidézett területi változásokat nézzük, lehetetlen megállni a száraz szám adatok leszögezésénél. Tovább kell mennünk.

A magyar haza joggal kívánhatja meg, hogy akik földjéből kaptak s annak csak egy kis rögét is magukénak mondhatják, azok hazaszerető, megbízható polgárai legyenek az országnak. Az új gazdák, bármily csekély

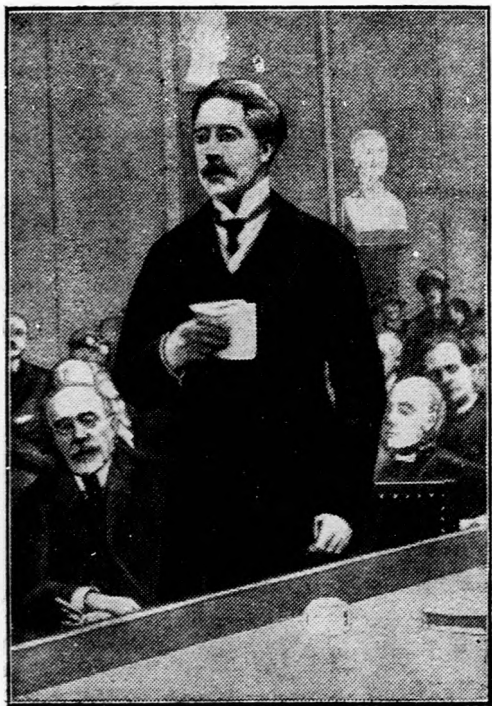
Úszó bolt.

New-York kikötőjében számos, apró hajóra szerelt uszó bolt tanyázik, melyekből a tengerészek mindenféle szükséges használati cikkeket vásárolhatnak. Képtünk egy ilyen uszó áruház képét mutatja be.

földbirtokon gazdálkodjanak is, époly támaszai legyenek az állami és társadalmi rendnek, mint a régi kiscgazdák, akiket semmiféle szocialista vagy radikális fölforgatás megnyerni nem tudott s nem is fog. A földreform egyik célja az volt, hogy a vagyontalanokat földhöz juttassa s a forradalmi törekvésektől végleg elszakítsa. Igazán célt tévesztett volna a reform, ha a földhözjutottak továbbra is szekértolói lennének a fölforgató agitációnak.

De hogy a földhözjuttatás teljes legyen, kétségtelesen szükséges az is, hogy a földhöz jutott kisembereknek módot adjunk arra, hogy házaikat fölépítsék és földjükön gazdálkodhassanak.

A Falu Országos Földművelésszövetség tüzte ki fel-

Király, mint tudós.

Albert belga király, akit a francia tudományos akadémia tiszteletbeli tagjának választották meg, Wilsonnak, a rosszmemékü amerikai békepostolnak helyét foglalta el az akadémia tagjainak sorában. Képünk a királyt ábrázolja, székfoglaló előadása közben.

adataul, hogy mindezen célok tekintetében megszervezze a földhözjutottakat. A szövetség a földművelésügyi miniszter támogatásával kedvezményes fizetési feltételekkel motörökéket küldött már száz faluba, ahol uzsorás szántóbékekről hallott, hogy a motörökék jutányos díj mellett szántásuk föl a földhözjutottak földjeit. Most pedig

új tevékenységbe kezdett s faluszövetségi gépraktárakat állít föl, tehetségéhez képest minél több faluban, hogy a földhözjutottak jutányos használati díj mellett kaphassanak ekét, boronát, vetőgépet, triórt, rostát és hasonló gépeket.

Ahol a szövetség ilyenképpen gondoskodik a földhözjutottak fölszereléséről, ott a szövetségben tömörült új gazdák bizonyosan époly erősségei lesznek a hazafias,

rendfentartó gondolatnak s époly ellenségei lesznek a fölforgató szocializmusnak, mint a régi kiscgazdák.

Kivánatos, hogy a kormány minél szélesebb körben tegye lehetővé a Faluszövetség mozgalmát a földhözjutottak fölszerelésére és megszervezésére, mert nem elég a kisembereknek csak földet adni, hanem arra is képtessé kell őket tenni, hogy a földön boldoguljanak.

Budapest, január 8.

Adj a tótnak szállást, kiver a házadból.

Ezt a közmondást juttatja eszünkbe egyes liberális újságoknak a fogadatlan prókátorkodása. Azt írják, hogy mivel a választásokon alig féltucat kifejezetten liberális képviselő jutott be a százhetven tagú «Keresztény Kiscgazda, Földműves és Polgári Pártba», most már meg el kell törölni a pártnak ezt a régi nevét s hivatalosan is csak «Egységes Pártnak» kell azt nevezni. Nem hisszük, hogy a városi képviselők közül csak egy is komolyan forgatna a fejében ilyen gondolatot. Egész bizonyos, hogy a tisztelt liberális újságoktól ered csupán az écesz, mert nekik már ez a taktikájuk. Ha a választásokon, amikor mérges gázokkal dolgoztak a Kiscgazda, Földműves és Polgári Párt ellen, nem sikerült nekik a pártot megbuktatni, akkor belülről szereinek azt megfúrni, vagy bele éket verni. A fogadatlan prókátornak szóló fizetést szívesen kiutaljuk az ugrató újságoknak, de ugratásuknak föl nem ülünk. Az egységes pártot pedig hagyják békében. Semmi közük hozzá. Aki oda bejön s bejött, az tisztában van vele, hogy ez a párt keresztény népies agrárpárt, melyben a földművelő polgársággal hazafias egyetértésben dolgozik együtt a vele egy világnézetet valló többi polgárság. Ebben a pártban nem fordul valóra a közmondás, hogy «adj a tótnak szállást, kiver a házadból», mert ebben a kiscgazdák és földművesek mindig otthon vannak.

*

Az első pártértekezleten emlékezzék vissza mindegyik képviselő azokra a vallomásokra, melyeket választói előtt tett. Szeretnénk, ha — különösen a hatalmasan megnövekedett Kiscgazda, Földműves és Polgári Pártban a pártvezetőség összefoglalná a választások alatt elhangzottakat s ezeknek szem előtt tartásával mennének a képviselők neki a törvényhozás munkájának. Adómérséklés, kisbirtokhitel, értékesítés megszervezése, kiscgazdászakoktatás, vízkárok elhárítása, utak építése, népházak, népkönyvtárak és a többi programmpont mind olyan dolgok, amelyek meg is valósíthatók. Úgy tudjuk, hogy a kormány készül is ezen a téren minden lehető elkövetni. A választók pedig várják, hogy a programból valóság legyen.

OLVASÓINKHOZ!

1927 január hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kiscgazda-, földműves- és kiscparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a «Vasárnap»-ra.

A «Vasárnap» legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

Az előfizetési díj beérkezése után mindazoknak, akik lapunkra legalább egy évre előfizetnek, ingyen fogunk küldeni egy, a tavalyinál is díszesebb kiállítású, gazdagabb tartalmú, 1927. évre szóló naptárt.

A Vasárnap hetilap előfizetési díjai:

1/4	évre	1	pengő	28	fillér
1/2	«	2	«	48	«
1	«	4	«	96	«

A befizetési lapokat ezentúl csak pengőértékben szabad kiállítani, mert különben a posta nem fogadja el. E célra — megfelelő javítással — felhasználhatók a régi befizetési lapok is.

Felkérjük mindazokat, kiknek előfizetése január 15-én lejár, hogy az előfizetési díjat csatolt befizetési lap felhasználásával címünkre megküldeni szíveskedjenek, nehogy ennek hiányában a lap küldésben fennakadás álljon elő.

Mutatványszámot ingyen küld a

«Vasárnap» kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Csiszár István.

1895—1926.

Mult heti számunkban hírről adtuk, hogy Csiszár István, a Szegedi Népfőiskolások Széchenyi Szövetségének alapítója és elnöke, elköltözött az élők sorából. Gulácsy Sándor dr. Szegedről az alább következő búcsúlevelet küldötte be hozzánk a fiatalon, harmincéves korában elhunyt, hivatott gazdavezérről:

Tizennégy évvel ezelőtt elindult Szegedről világot látni egy vizsgálódó szemű, élénk eszű, fiatal lakatos legény s ma az Alföld fővárosa nagy gazdavezérré gyászol benne. Az esztergápadtól az ekén át a közügyek zöld asztalához vezető, kanyargónak látszó út nem a világfelfordulás által irányából kibillentett életpályát mutatja, hanem a nagy igazságot, hogy az emberi hivatást felettünk álló hatalom szabja meg.

Évtizedekkel ezelőtt a föld imádata kiemel egy teológust a temesvári papnevelőből. Jóformán vagyon nélkül nekimegy az életnek, földet földhöz ragaszt s átörökíti igen népes családjára az évezredek őstönt. Alsóváros népe címet adományon neki, jellegzetességével a tömegből kiemelőt nevet és mindez utódja büszke arra, hogy a *Nagyparaszt* fia.

A legöntudatosabban viseli e nevet a tizenhárom gyermek közül a legkisebb: *István*. Amíg a fúrge alsóvárosi gyermek élénken sűrű-forog a szíve-vágya szerinti mezei munkánál, minden ellene fordul, hogy eltávolítsa a földtől. Először tanítatják. Már az ötödik osztályt járja a kegyes atyáknál, de könyv helyett szívesebben forgatja a kapát, mikor meghal az édesapja. Az idősebb testvérek, akikben szintén lobogva él az ősi ösztön, ipari pályára adják, hogy kevesebb legyen az osztó az apai földön. Elküldik idegenek közé Sopronba, hogy annál biztosabban elfeledje a szegedi rögöt. De a kis lakatosinas lelkében ott a tűz s míg magányos estéin kormos, piszkos ujjai mohón forgatnak minden könyvet, amihez csak hozzájut, szabad vasárnapjain a mezőkre szakad nézni, gyönyörködni, hogyan gazdálkodnak a *poncichterek*.

A munkakönyves segéd előtt egyszerre feltárul az élet útja. Önálló lesz, szabadon rendelkezik magával s kedves inaspajtásával — zsebükben egy forinttal, de vágyakban annál dúsabb lélekkel — nekiindulnak világot látni. Gyalogos, de vidám út következik most Horvátországon, az osztrák tenger melléken, majd Tiroton át Németországba. Büszkék. Sohasem kéregetnek, dolgoznak, amit lehet, legszívesebben mezei munkát s koplálnak, ha kell. Edzik az eszüket, derekukat. Münchenben két hónapig utcát köveznek, utána egy hónapig a múzeumokat és könyvtárakat bujják s utazgatnak. Így jutnak fel Hamburgig. Amerikába készülnek s már beszélgetnek egy hajóra, mikor egy kis incidens folytán lemaradnak. *Csiszár István* egy mecklenburgi gépgyárba kerül, mely a gazdaságába küldi ki, ahol különböző gépeket próbálnak. Elemében érzi magát. Visszakerült a földhöz, melytől most már csak ideiglenesen szakad el. Kutat, tanulmányoz és buzgón jegyez.

A világháború fergetege őt is elsodorja s mint műszaki munkás a repülőkhöz kerül. Vitéz katona. A sors megint ellene fordul s gépével lezuhan. A bal-est összetörte testét, de nem

a lelkét s mikor a háború végével végre hazakerül s fitestvérei halálával az annyira imádot földhöz jut, nagy tervek égne benne lobogva: boldogulni és boldogítani sorsosait.

Megnyílik Szegeden az ország első *Népfőiskolája*. Tobozza az ifjúságot s tudomány és ismeretszomjtól eltelve, naponta első az iskolában, szorgalmasan tanul, kérdez és jegyez. Megismerkedik a legnagyobb magyar, Széchenyi tanításaival. Pompás tehetsége, kiváló egyéni tulajdonságai előre segítik. Látja népe nagy felmaradottságát szellemi és anyagi téren, tudja, hogy annak felemeléséhez az intelligenciára szükség van, azért a leglelkesebb munkása lesz a magyar nép és a magyar művelt osztály közti szakadék áthidalásának. Megszervezője és vezetője a *Népfőiskolások Széchenyi Szövetségének*, mely rövidesen országos szervezetté nő, összekapcsolva munkaközösségben az ország népfőiskoláit végzett ifjú nemzedéket. Tanul, tanít, dolgozik, int, szervez állandóan.

Dolgozik két kézzel szakadatlan, csodálatos energiával. Alsóváros nagynevű vezére, *Vajas József*, felismeri az ifjú gazdátárs tehetségét, magához vonja őt s megható barátság, mesteri és tanítványi viszony fejlődik ki közöttük. Vajas, mintha érezné közeli végét, utódot nevel benne magának. A nép is megérti a lelki utódlás törvényességét s Vajas halála után rövid idő múlva a város és az ország legrégebb, történelmi múltú és legnagyobb körének elnöki székébe emeli meglepően fiatal korban. De mire ezt eléri, már itt van a közeli alkony. Már nem jut sok idő az alkotásra. S mikor a véutúra került közvélemény, bár csak egy pillanatra — a paprikakérdésben — az iparkamarai választásoknál ellene fordul, a gyenge test végleg összeroppan és sírbadól.

Elmult egy rövid élet, melyben annyi tett volt. Elhervadt a magyar őserőnek egy pompás virága. Elnémult ékes és bölcs szavú fia, városának és népének áldozatos rajongója. Eltűnt egy hivatott gazdavezér, ki mindenütt ottjárt, hol társaiért dolgozni lehetett. A *Szegedi Gazdák Hangya Szövetkezete*, a *Gazdasági Egyesület*, a *Népbank*, a *Paprikaközpont*, a *Földbérletszövetkezet* s a különböző *egyesületek és körök* szervezésében és munkájában kiváló része volt. Nem volt olyan közérdeklű ügy, melynek leglelkesebb munkásságát ne áldozta volna.

Nagyon fog hiányozni. Nagy szív, nagy lélek volt. És félünk, hogy míg a kegyes sors nem segít rajtunk, valóra válik egy időre az Alsóváros aggodalma, mely beteggyárába dőltek suhant át a lelkeken: *«Siketek és vakok lettünk»*.

A newyorki rendőrség új páncélos motorkerékpárjai.

Az amerikai gonosztevők szervezetsége általánosan ismert. Egész szabályszerű részvénytársaságokat alakítanak jelentős tőkével és a legmodernebb eszközökkel felszerelve abból a célból, hogy a dúsgazdag bankokat és áruházakat kifosszák. A banditák fegyvertárában a páncélos, gépfegyverrel ellátott autók sem ritkaság. Természetes tehát, hogy a rendőrségnek is hasonló eszközökkel kell rendelkeznie, máskülönben alulmarad az egyenlőtlen harcban. Képünk a newyorki rendőrség új páncélos motorkerékpárjait mutatja be, melyek teljesen páncéllemezekkel vannak borítva és így hatóságos védelmet nyújtanak a gonosztevők golyói ellen.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Újév napján a sok tisztelgő között megjelent
a kormányzó úr előtt a diplomáciai testület is,

amelynek nevében Cesare Orsenigo, a pápai nuncius, mondotta az üdvözlő beszédét. Maga ez a tisztelgés megszokott udvariassági forma, jelentőseget ad azonban neki az elhangzott beszédek tartalma. Most is örömmel hallottuk a külföldi államok képviselőinek ajkáról az elismerést nemzetünk nagymértékű áldozatkészségéről s az ennek nyomán jelentkező fejlődésről. A pápai nuncius ugyanis a többi között a következőket mondotta:

«A magyar nemzet igen jelentékeny haladását nagy rokonszenvel és mélységes csodálattal figyeljük. Reméljük és kívánjuk, hogy a magyar királyi kormány munkáját, melynek folytatásához a nemzet széles rétegei részéről megnyitvánult bizalom új erőt adhat, Isten áldása kísérje az ország belső konszolidációja, valamint a nemzetközi kapcsolatok kiépítése terén igazi siker koronázza.»

A kormányzó válaszában joggal és büszkén mutatott rá az elmúlt korszak emberfeletti munkájára s le nem tagadható sikereire:

«Az elmúlt esztendő a magyar történelemben, mint a szakadatlanul előretörő munka időszaka fog szerepelni. A magyar nép minden akadályon keresztül folytatta azt a fáradságos munkát, amelynek néhány év előtt szentelte magát s amely lehetővé tette számára, hogy a jövő fejlődésének politikai és gazdasági alapjait megvesse.»

Az újév alkalmából üdvözlő táviratokat küldött a magyar államfőnek a norvég király, Hindenburg német birodalmi elnök, Hainisch osztrák köztársasági elnök és a perzsa sah.

Bethlen István gróf miniszterelnök megbeszéléseket folytatott Bud János pénzügyminiszterrel a jövő évi költségvetés ügyében. Különösen

a beruházások kérdése bir nagy fontossággal,

mert egyrészt ettől függ iparunknak foglalkoztatása, de másrészt ettől függ a mezőgazdasági hitelek további fejlesztése is. Beruházásokra ismét igen tekintélyes összegek kerülnek, mert hiszen a népszövetségi kölcsön utolsó részlete, 82 millió aranykorona is erre a célra lesz felhasználva.

Az országgyűlési választások után a közérdeklődés a

felsőházi tagságok

betöltése felé fordul. Most választják ugyanis meg, január 10-ig, úgy a törvényhatóságok, mint az érdekképviselések, továbbá a főúri családok a felsőházi tagokat.

Az egyes minisztériumokban folynak a törvényelőkészítő munkálatok. Sok fontos kérdés vár megoldásra. Hogy csak úgy hirtelenében említsünk egy párat: a közigazgatási reform a belügyben, az új kultúrkerületi beosztás a közoktatásügyi minisztériumban, a mezőgazdasági munkások aggkori biztosítása, nyugdíjának rendezése a földművelésügyi minisztériumban, a költségvetés a pénzügyben.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A politikai világ mindenfelé nagy figyelemmel fordult az újévi üdvözlések felé, mert az államfők s a diplomáciai testületek beszédeiből kívánják kihámozni az elkövetkező esztendő politikai eseményeit.

Franciaországban Doumergue elnök üdvözlésénél a pápai követ mondotta az üdvözlő szónoklatot s ebben a locarnói politikát dicsőítette. Érdekes, hogy ez a beszéd az úgynevezett nacionalista sajtót — Poincaré pártja — valósággal felbőszítette. A «Gaulois» pl. így ír: «Nem Franciaország az az állam, melyben legelőször kell leszerelni a lelkeket és a francia békeszeretet nem terjedhet odáig, hogy szemet húnyjon Németország mértéktelen háborús készülődése előtt». Érdekes ez a hang azért, mert hiszen Poincaré a miniszterelnök Briand külügyminiszternek, aki épen legutóbb is valósággal hitvallást tett amellett, hogy a locarnói egyezség fenntartása, továbbfejlesztése az egyedüli lehetőség a háborús feszültség megszüntetésére s hogy Franciaország jövője a németekkel való megegyezéstől függ. Ügylátszik igazuk van azoknak, akik a legutóbbi genfi tanácskozások alkalmával azt híresztelték, hogy Briand németbarát politikáját Poincaré «focsigorgatva» támogatta. Beavottak szerint készül a Briand elleni pártütés s csak a kedvező pillanatot várja a nemzeti blokk, hogy megbuktassák Briandot s vele a németbarát politikát. Az újév három nagy kérdés megoldását állítja a francia politika előterébe: 1. Az amerikai s angliai adósságok rendezését; 2. a függő államadósságok konszolidálását, esetleges vagyondézma által; 3. a választások kiírását. Mind a három kérdésbe egyenkint is belebukhat a francia kormány.

Ausztriában az újévi beszédekből szokatlanul erős felütést keltett Hainisch elnök beszédének a következő része: «Ausztriának az a baja, hogy szomszédai gazdasági téren választásokat emelnek. Remélhetőleg nincs messze az idő, amikor Ausztria nagyobb gazdasági közönséghez fog tartozni és az osztrák ipar megtalálja útját kifelé!» A beszéd értelmét kétféleképp magyarázzák osztrák politikai körök. Az egyik vélemény a régi vágyak teljesedését, a német birodalomhoz való csatlakozást sejtí a «nagyobb gazdasági közösség» fogalma alatt. A másik felfogás a monarchistáké, akik a Habsburg császárság újjáéledését remélik, ha nem is teljes egészében, de legalább a magyarokkal való közösségben. Bizonyára a választ csak a jövő fogja megadni, hogy melyik kombináció a helyes, mi nem akarunk jóslásokba bocsátkozni, de az az érzésünk, hogy nem a monarchisták reménye fog valóra válni.

A népszövetség egy nemzetközi gazdasági konferencia megtartását tervezi s készíti elő május 4-re Genfben. A konferencia célja a koldussá vált Európa bajainak s azok orvoslásának megbeszélése. Csodálatos, hogy a sok tudós nem tud, vagy nem akar rájönni az igazi okra: a háborút követő lehetetlen békékre. Hiszen mindenki előtt világos, hogy az államok feldarabolása, földrajzi egységeknek részekre osztása a kiinduló pontja a nyavalyának. A konferenciának nagy jelentőséget senki sem tulajdonít, de mégis azt várják tőle, hogy az összeállítás döbbenetes képét fogja adni az európai kontinens hihetetlen szegényedésének.

A világ népessége 1913 óta 5%-kal szaporodott. Ugyanez idő alatt a mezőgazdasági termelés az egész világon 16—18%-kal emelkedett, de ebből Európára, dacára, hogy 1925-ben rekordtermés volt, csak 4—5 % esik; míg a népesség szaporodása Európában 1%-ot tesz ki. Érdekesek ezek az adatok, mert a háború s az azt követő békék hatását mutatja. Európa elmaradt a többi földrésztől, mert lakosságát a háború pusztította el, a termelésnél pedig a nagy orosz birodalom pusztulása s az Osztrák-Magyar monarchia darabokra törése vetette vissza évtizedekre a fejlődést.

A német birodalomban a kormányválság még mindig nincs megoldva. A pártok nem tudnak egységes megállapodásra jutni.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziesen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

MEZŐGAZDASÁG

Hogyan lesz az őszi mélyszántás kötött földön igazán eredményes munka?

Irta: Kolbai Károly.

Törekedjünk arra, hogy ne maradjon egy talpalatnyi föld sem szántatlanul a tél derekáig, hadd végezze minél tökéletesebben a tél fagyá áldásos porhanyító munkáját. Nézzük a továbbiakban, mi is ennek az áldásos munkának a titka? Ez annál inkább érdeklí a gazdát, minél kötöttebb, minél nehezebb a földje, mert annál inkább reá van szorulva a tél fagyának segítségére, de azért is kell ismernie a titkot, mert gyakran megtörténik, hogy jóval kevesebb hasznot hajt a fagy, mint amennyit várt volna tőle. Ilyen esetekben azonban a gazda magára vessen, mivel nem készítette úgy el a földet, amint kellett volna.

A megfagyott földben a talajszemcsék között levő, azokat beburkoló víz jéggé fagy. A megfagyás pillanatában térfogatának $\frac{1}{10}$ részével kiterjed és így a talajszemcséket szétolja. Olvadáskor ezek régi helyzetüket nem foglalják ismét el, hanem az előbb összeálló, rögtöt képezett szemcsék laza halmazza alakulnak át. Ez a lazító hatás annál nagyobb, minél ázottabb a föld és minél gyakrabban változik a fagy és olvadás. Ha azonban száraz a föld, hiába fagy meg és a megfagyott föld hiába melegszik ismét fel, nincsen részecskéi közt víz, ami a megfagyás pillanatában a talajszemcséket mint feszítő ék széttolná, nem fog megporhanyulni.

A fagy porhanyító munkáját csak az esetben képes elvégezni, ha a talaj át van ázva. Száraz szántást hiába éri a fagy, az nem omlik szét.

A gyakorlatban nem egyszer tapasztalhatjuk, hogy esőtlen őszi szántott földek, ha a tél száraz faggal kezdődik és ezzel ki is adja mérgét, a csapadékos időszak beköszöntével megenyhül az idő és tavaszig csak gyenge fagyok vannak, az ősszel megszántott föld csupa kemény rög marad. A megkövetkező gyenge fagyok sem képesek a nagy hantokat kellőleg átjární. Ilyenkor hamar készen van a gazda az ítélettel és kimondja, hogy nem ér semmit az őszi szántás.

Más esztendőn meg zuhogó eső ősszel vagyunk kénytelenek fölhasogatni a földet, amikor a szántás tükrös, szalonnás. Ha azután az ilyen szántást néhány szárazabb nap megpirítja, esetleg hosszabban tartó esőtlen idő alatt a barázdaszeletek megkeményednek, a később reá hulló csapadék nem áztatja át a barázdataréjt, nem ivódik bele víz, hanem lefut a tükrön. Nem lévén elég víz benne, tavaszig nem omlik széjjel, hanem kőkemény rögökké válik.

A rögös föld rossz vetőágy, azt mindenki tudja. Arra kell tehát törekednünk, hogy még kötött talajon is, még az említett kedvezőtlen időjárás esetében is kihasználjuk a fagy áldásos porhanyító hatását.

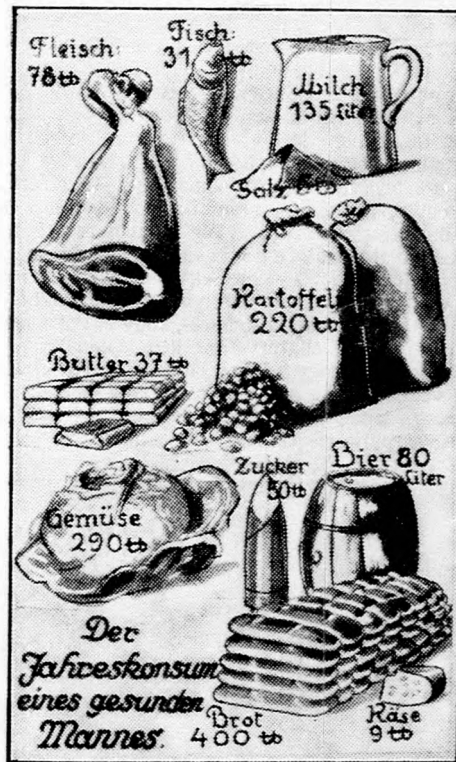
Sokan szabálynak tekintik, hogy az ősszel megszántott földet minél durvábban, minél rögösebben kell hagyni. Ez téves általánosítás. Az tény, hogy minél durvább a talaj felülete, annál tökéletesebben éri ezt a fagy, annál jobban képes azt átjární, az is tény azonban, hogy ennek csak akkor látjuk hasznát, hogyha a fagyjárta talajnak minden része nedves.

Ha felületesen gondoljuk meg a dolgot, azt hisszük, hogy minél sárosabb munkát végez az eke, annál jobban szétfagy majd a barázdaszelet. Hogy ez tévedés, azt már láttuk, mert hiszen vannak a késő őszi és téli időnek száraz napjai, sőt hosszabb száraz időszakai is. Ezek alatt pedig a barázdataréj — mielőtt még megfagyott volna — megszárad. Felületéről leperreg a víz és belseje még nagyobb esőzések és hóolvadások alkalmával sem ázik át. Ugyanígy járnak a száraz ősszel kifeszett nagy hantok is.

Annai bizonyos tehát, hogy a talaj átfagyása szempontjából előnyös a durva felület. Kötött talajokon azonban a tökéletes átázásra is ügyelnünk kell. Ezért, ha száraz, erősen rögös az őszi szántás, ne hagyjuk megmunkálatlanul, hanem

legalább nehéz fogással szaggassuk szét a nagy hantokat. Néha még a henger rögtörő munkáját is igénybe kell vennünk. Ilyen esetben azonban kettőzötten fontos a dolog, hogy a henger után fogast is járassunk. Ha kénytelenek vagyunk szalonnás szántást végezni, várjuk meg, míg megszikkad és akkor fogással szabdalkuk szét a barázdahasábokat. El kell találni a legkedvezőbb időt, amikor már nem kenődik a talaj, de nem is száradt még annyira meg, hogy fogással ne lehessen elnagyolni.

Amint láthatjuk, nemcsak a szelid földeken biztosíthatjuk talajművelésre a téli fagy ingyenes porhanyító munkáját, hanem — bár körülményesen — kötött, nehéz földön is. Nemcsak az igavonó állatnak nehezebb ilyen a munka, hanem több fáradságot, nagyobb szakértelmet és gondot kíván a gazdától is, de meg is fizet érte!

Mennyit eszik egy átlagos ember?

Képünk egy német orvos statisztikáját ábrázolja, mely szerint egy átlagos egészséges ember évente elfogyaszt: 39 kg húst; 15 és fél kg halat; 135 liter tejet; 3 kg sőt; 110 kg burgonyát; 18 és fél kg vaját; 145 kg főzeléket; 25 kg cukrot; 40 liter sört; 200 kg kenyeret, 4 és fél kg sajtot. Ezek az adatok természetesen német emberre vonatkoznak. A magyar szalonnát eszik, nem — vaját; bort iszik nem — sört. A német orvos persze azt is feltételezi, hogy az átlagos ember az élelmickek árát meg is keresi. Lehet, hogy Németországban már ennyire javultak a viszonyok, nálunk azonban mindez még csak — álom.

A lábvégeken keletkező sebek.

Irta: Csukás Zoltán.

Különösen munkálatás közben az állatok lábainak legalsó része: a csüd, pártá és pata mindenféle káros hatásnak van kitéve s a gyakran keletkező sántaság a sürgős munkaidőben nagy fennakadást okoz. A lábvégeken keletkező sebek a földhöz és a lomhoz való közelségük miatt rendszerint fertőzöttek, vagyis hamar indulnak gennyesedésnek. A sebek és zúzódások ápolása nagyjában ugyanúgy történik, amint azt az előző cikkekből kifejtettük, de mivel a lábvégeken a csontok, inak, erek, izületek könnyebben megsérülnek, ápolásuk nagyobb óvatosságot kíván meg, s ezért gyakrabban kell az állatorvost segítségül hívni. A gyakoribb sebek a következők:

A csüdizületen egyrészt hegyes és éles tárgyak, másrészt zúzóerők okozhatnak sebeket, pl.: a földből kiálló karók, a másik láb patkójával való megtiprás, a kocsi tengelyhez, vagy más tárgy kiálló részéhez való ütődés, a belső felületen a patkós másik lábbal történő ütés (bokázás, stráfolás) a csüd hátulsó felületén kötélbepelés stb. A borsebet jód-tinktúrával beecseteljük és a csüdtöt naponként váltandó, olomecetes «felmelegedő» kötésbe burkoljuk. A zúzóásokat szintén felmelegedő kötésbe burkoljuk. Csüdsebzés után «nyári seb», horzsolás után «csüdsömör» gyakran keletkezik. A bokázás oka rendszerint szabálytalan lábálakulás (franciás lábállás, dongásállás, tehénállás, terült paták stb.), hadonászó járás, kifáradás, lesoványodás. Könnyen bokázik a ló akkor is, ha rosszul van befogva, ha a gyeplőt hibásan kezelik, a patát hibásan faragják stb.

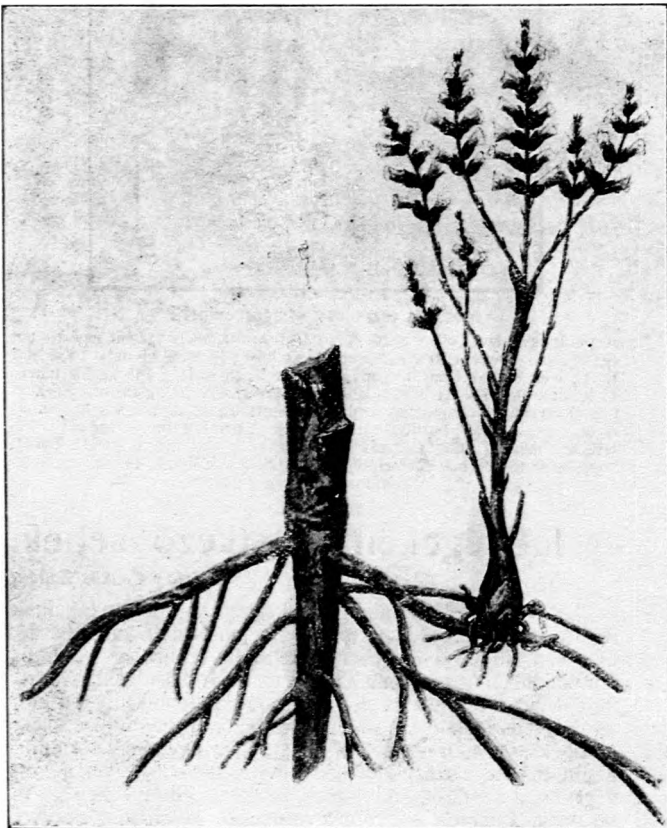
A pártán a szokásos sebző tárgyak ritkán okoznak sebeket, annál gyakoribbak azonban az olyan sebek, melyeket az állat saját maga, vagy pedig a társa okoz azáltal, hogy patkója sarkával a másik láb pártájára lép: «pártatiprás». A pártatiprást elősegíti az éles patkósarok, a fiatal munkához nem szokott ló, sáros, csúszós út, a hirtelen megállás, hátráltatás, gyors fordulás. A friss sebet vagy zúzóást, miután a piszoktól megtisztítottuk, jód-tinktúrával beecseteljük és felmelegedő kötésbe burkoljuk. Gyakran a seb szépen gyógyul, de később «elbujalkodik», «vadhús» nő. Ha ezt a vadhúst észrevesszük, akkor minden reggel a kötést váltás alkalmával rézgálic darabkával meghúzzogatjuk. A pártán jelentéktelennek látszó sebzések is könnyen elgennyesedhetnek s ezért ismételt hangsúlyozom, hogy mielőtt mélyebb seb keletkezett, vagy a «börseb», vagy zúzóás nem gyógyul rendszeren, akkor állatorvoshoz kell menni.

Dacára annak, hogy a lovak lábvégeit a kemény és vastag szarú védi, mégis a patán igen gyakori sebzés a megnyílás, szegbepelés és a szarúrepedés. A megnyílás azt jelenti, hogy a patkószeg nem a szarúfalba veri bele a ko-

vács, hanem a «húsos fal»-ba, vagy a húsos fal közelébe és pedig vagy a ló nyugtalankodása miatt, vagy a hibás patkó, patkószeg miatt, vagy pedig a kovács ügyetlenkedése miatt. A ló a láb elrántásával jelzi a megnyílást s vagy mindjárt, vagy pedig csak 2—3 nap múlva sántít. A rendes kovács ilyenkor kihúzza a szeget és tanácsot ad a pata ápolására. Némely rendetlen kovács azonban nem ismeri be hibáját, hanem még kuruzslásba bocsátkozik azáltal, hogy a gennyesedésnek induló patát tudálékoskodva faragja. Szegbepelés alatt azt értjük, hogy a pata talpát átfúrja a földön heverő vagy a deszkából előálló szeg, vasdarab, törött üveg-cserép, éles kő stb. és megsérti a «húsos talp»-at. Rendszeren sántasággal jár az ilyen súlyos sebzés. Ilyenkor meg kell mosni a patát, a sebnilyást be kell jód-tinktúrázni, a trágyalé bepiszkolása ellen be kell kötni és az állatorvos mondhatja meg, nem kell-e műtétet végezni az állaton. Szarúrepedésről akkor beszélünk, ha a szarúfal felülről lefelé megreped. A szarúrepedés gyakori kemény talajon, ha a szarú nagyon ki van száradva, azonkívül szabálytalan alakú patáknál. A szarúrepedés mind mélyebbre terjed s a repedésen át a «húsos fal»-ra piszok kerül s az gennyesedésnek indul. Hogy ezt megelőzzük, a szakértővel kisebb műtétet végeztetünk el a patán. A szarúrepedéses lovat egy időre munkán kívül kell helyezni, vagy legalább is lehetőleg puha talajon használjuk munkára. Mivel az említett betegségeknek az állatok egyideig még használhatók munkára, nagyon sokan elhanyagolják azok orvoslását. Ha pedig már nagyon sántít a ló, akkor vásárról-vásárra hajtják, míg egyszer csak túl adnak rajta. Esetleg a vevő visszavezeti a lovat, s megkezdődik a pereskedés — sokszor hónapokon át — a kipróbált jó kanca pedig kupec kézbe kerül, ahelyett, hogy a betegség kezdetén ahhoz értő emberrel meggyógyíttatná. Ez mindenesetre kevesebbe kerül, mint a pör.

A folytatás megindításának eszközei. Ha az üsző, illetőleg tehén folytatását hiába várjuk, akkor tápláljuk természet-szerű (széna, zab) takarmányoknak elegendő, de nem hizlaló adagjaival; vigyük világos, jól szellőztetett istállóba, részesítsük kellő mozgási alkalomban és állítsuk bika vagy üzekező tehén mellé. Sok helyen tapasztalták, hogy a tehén folytatni kezdett, mielőtt leelőre vitték, vagy zöldtakarmányt adtak neki. Svájci tenyésztők sokszor oly fogással élnek — állítasuk szerint eredménnyel (?) — hogy nem folyató tehénüket az istálló más helyére vagy szomszéd istállóba kötik be. Ugyancsak gyakorlati tenyésztők naponta $\frac{1}{4}$ —2 kg. kendermag etetését találták eredményesnek. Gutbrod szerint célszerű az ilyen jószággal folyató tehén tejéből itatni néhány litert. Igen gyakran kedvező eredmény érhető el yohimbin készítmények adagolásával is. Ha az itt felsorolt intézkedések, gyógyszerek, illetőleg fogások nem vezetnek eredményre, akkor bizonyára a petefészek hiányában, gyulladásaiban, zsíros, vagy tömlős elfajulásában, a sárgatest visszamaradásában, a petefészek daganataiban, vagy a tehén súlyos általános megbetegedésében (pl. szív-, máj-, vesebajok, stb.) rejlik a folytatás kimaradásának oka. Ezek közül a lehetséges fennforgó közelebbi ok megállapítását és — ha lehetséges — orvoslását is bízzuk a szakképzett állatorvosra.

A dohányfajító szádor. (Képpel.) Dohánytermő vidékeinken a dohányfajító szádor (ágas szádor, kenderfajító szádor) tetemes károkat okoz. Ez 10—25 cm. magas növény; szártőri részén gumósan van megvastagodva, amelyből hengeres, sárgásbarna szárok emelkednek felfelé, gyökereinek egy részével pedig belekapaszkodik a dohánygyökérbe és ettől szívócsapjaival elszívja a táplálónedvet, minek következtében a dohány levelein szembe tűnő fonnadás és sárgulás vehető észre. Védekezésül *Schilberszky* tanár azt ajánlja, hogy szádoros földön csak hosszabb idő múlva teresszünk dohányt és a dohányon megjelenő szádot idejében, még virágzó állapotban a rendes dohányművelési munkálatok (bugázás, kacsozás, levéltörés) előtt kell töben levágni, gondosan eltávolítani és eltűzteni. Szádoros földről dohánymagot ne szedjünk.

A dohányfajító szádor.

Képeket kér olvasóitól a Vasárnap.

Ha összegyűjtenénk azokat a fényképeket, melyeket a *Vasárnap* hétesztendős fennállása alatt olvasóink beküldöttek hozzánk, vaskos album telnék ki belőlük. Műkedvelő előadások, szüreti mulatságok, leveleünnepségek és a világháború elesett hőseinek emlékművei sorakoznának színes rendben ebben az albumban, de akadna sok, másfajta kép is.

A *Vasárnap* a beküldött képeket minden esetben készséggel közölte és sohasem kérte a klisék — sajnos, elég magas — költségeinek megtérítését. Szívesen meghoztuk egyebekkel együtt ezt az áldozatot is, mert első pillanattól fogva egy volt a célunk: *minél jobban, minél tökéletesebben és minél nagyobb szeretettel kiszolgálni az olvasóközönséget!*

Programmunk változatlanul az maradt, ami volt. Amint tehát szívesen helyet adtunk az olvasók fényképeinek a multban, ugyanezt tesszük a jövőben is. Jól tudjuk, hogy az olvasóknak igen nagy öröme szolgál, ha a velük történő eseményeket képen és írásban megörökítjük. De más oka is van ebbeli meggondolásunknak.

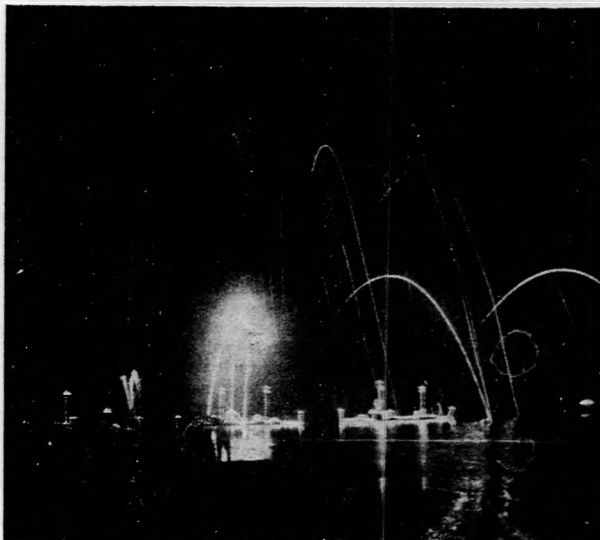
A *Vasárnap* az olvasóké; rajtuk kívül más tulajdonos nincs. Minden sora, minden képe az olvasó érdekeit szolgálja, őt tanítja, őt szórakoztatja, az olvasó kívánságaihoz igazodik. Ebből világosan következik, hogy az olvasókkal való benső kapcsolatot kifejezésre kell juttatni olyan módon is, hogy megosztozunk velük a lap összeállításának munkájában. A *Vasárnap* olvasói eddig is örömmel igénybevétték ezt a közreműködést — a *rejtvény-és tréfarovatot* például kizárólag ők szerkesztik — most mégis az a tervünk, hogy ezután, a versek, tréfák és rejtvények közlésén kívül, *nagyobb teret nyitunk az olvasók körül történő események szóban és képen való megörökítésének.*

Szeretettel felszólítunk tehát mindenkit, egyeseket épúgy mint az olvasó- és gazdakörök, faluszövetségi fiókok, ifjúsági egyesületek, leveleegyesületek és műkedvelő gárdák vezetőit, hogy községüknek minden kulturális eseményéről, a falvak ünnepeiről, általában a falusi nép életének megkapó jeleneteiről *feltétlenül készítsenek fényképfelvételeket és magyarázó sorok kíséretében küldjék be hozzánk.* Nincs szükség rá, hogy pontosabban megjelöljük a közlésre alkalmas képek tárgykörét. A *Vasárnap* a falvak számára készül, helyet foglalhat tehát benne minden olyan kép, amely a falvak közönségének érdeklődésére számot tarthat. A beküldött fényképeket a beérkezés sorrendjében közölni fogjuk és mint már említettük: *teljesen ingyen.*

Mindez — a baráti kapcsolat szorosabbra fűzésén kívül — főként arra szolgál, hogy a nagy nyilvánosság előtt hirdesse a falvak társadalmának kulturális életrealitását, szorgalmas, lelkes munkáját és egyszersmindenkorra eloszlasson sok olyan ostoba tévedést, vagy elsöpörjön sok olyan rosszakaratú ráfogást, aminők még ma is elég gyakran elhangzanak városi emberek ajkáról. De szolgál arra is, hogy a képeken szereplők — akár egyesek, akár csoportok — maradandó, kedves emléket őrizhessenek meg maguknak és szeretteiknek.

A beküldött fényképek legnagyobb része rendszerint *csoporthéppé*. A képen ábrázolt személyek tehát bizonyosan valamennyien hozzá akarnak jutni a lapnak ahhoz a példányához, melyben fényképük helyet foglal. Épen ezért képet küldő olvasóink — a képek és a magyarázó sorok beküldésével egyidőben — feltétlenül közölik velünk azt is, hogy *hány példányt és milyen címre küldjünk meg nekik abból a számból, amelyikben a kép megjelent.* Leghelyesebb volna, ha a kép beküldője a maga címére rendelné meg a kérdéses lappéldányokat és maga osztaná szét társai között. A példányszámra vonatkozó, kellő időben érkező értesítés azért nagyon fontos, mert a lap hamarosan elfogy és a hiányzó példányok pótlása nem áll módunkban.

A Vasárnap szerkesztősége.

Tűzijáték a Dunán.

Az elmúlt év augusztus hónapjának végén — mint ismeretes — a mohácsi csata évfordulójának emlékére országsszerte ünnepségeket tartottak. Az ünnepségek során Mohácson tűzijátékot is rendeztek, melyről a «*Vasárnap*» egyik hű olvasója, *Baráth János* (Belvárd), a fenti sikerült fényképfelvételt készítette.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Milyen címzés illeti meg az országgyűlési képviselőt? (B. F. 75.) — **Felelet.** Nagyságos.

Kérdés. Mennyi volt az októberi és novemberi tej átlagának 40 százaléka? — **Felelet.** A tej középára október havában 4000, korona, november első felében 4750, második felében 4300 korona volt. Ezen összegeknek 40%-a 1600, 1900 és 1720 korona.

Kérdés. Hol lehet felvilágosítást kapni az «*Almoláról*»? (B. L. Jászberény.) — **Felelet.** Az «*Almola*» nevű szerről bővebb tájékoztatást nyújt a «*Chinoín-gyár*, Ujpest, Tó-utca.

Kérdés. A lovakat mivel lehet meghízlatni? (P. Gy. Zók.) — **Felelet.** Ha a ló egészséges, akkor szénán és 3—4 kg. abrakon (zab, kukorica) meghízlik. Ha beteg, akkor a legjobb takarmányon sem hizik és a hirdetett «*tápporok*» sem segítenek. Ekkor a betegségre orvoslandó az állatorvos előírása szerint.

Kérdés. Hogyan lehet védekezni a vértét ellen? (M. J. Oros-háza.) — **Felelet.** A vértetves fa kisebb hajtásait (melyeken sok a vértét) mossa le és égesse el; egyéb helyeket, a fa repedéseit kenje be petroliummal.

Kérdés. Hasznos-e a burgonya alá jahamut szórni? (Legrégibb előfizető, Erdőcsokonya.) — **Felelet.** A burgonyafészekbe hamut szórni hasznos lesz, mert ez káli-műtrágyának tekinthető.

Kérdés. Hogyan lehet a nádat kiirtani? (Egy előfizető, Felső-tárkány.) — **Felelet.** A nádat csak úgy fogja kiirtani, ha a földön kapásvégyeket természet pár évig s a gyakori kapálással a nádat a talajba fajtja.

Kérdés. Házam adómentes, tartozom-e közmunkaváltságot fizetni? (F. P. Albertiirsa.) — **Felelet.** A közmunkaváltság vármegyénkint különbözőképpen van szabályozva, azért a kérdésre részletesebb választ nem adhatunk. Azt tanácsolhatjuk azonban, kérje el betekintésre a községházán az erre vonatkozó szabályrendeletet és ebből a kértzett adatokat megállapíthatja.

Kérdés. Az árvaszéki eljárás során az árvaszék ítéletet hozott, amelyben megnyugodtam, de az ügyvédem, ellenzésem dacára, azt megfellebbezte és a pert elvesztette, további kétmillió korona költségen marasztaltak el, köteles vagyok-e azt megfizetni? (K. hű előfizető.)

Felelet. Ön köteles lesz megfizetni a perköltséget, azonban kártérítést forduljon ügyvédje ellen per útján.

Kérdés. Ingatlanl bírlék, a haszonbér búzában van a szerződésben megállapítva. Olvastam, hogy 1924 január 1-től a haszonbért 24 pengőben állapították meg. Köteles vagyok-e 1927-ben a haszonbér búzában fizetni? (Eszterházi előfizető.) — **Felelet.** Ön a szerződés szerinti búzát, illetve búzáarat tartozik haszonbér fejében megfizetni. Amit Ön olvasott, az a vagyonváltság búza árra vonatkozik.

Kérdés. Hol van a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének szövődése? (Gy. D. Cece.) — **Felelet.** Budapest, VII., Rózsa-u. 23.

Kérdés. Ötvenszázalékos rokkant vagyok, évi járadékot megkaphatnám-e végkielégítés alakjában egyszersmindenkorra? (Hazafisa és hű előfizető.) — **Felelet.** A rokkantsága után járó évjáradékok végkielégítést ezidőszert nem kaphatja meg, ezért házépítési kölcsön iránt forduljon a Falusi Kislakásépítő Szövetkezethez (Budapest, Nádor-u. 22.)

Kérdés. 1. Az újévben mennyi lesz az aranykorona pengőre átszámítva? 2. Akik a vagyonválságot ezideig nem rótták le, kötelesek-e ezután leróni? 3. Mi fog történni a békebeli takarékbetétekkel? (Egy régi előfizető.) — **Felelet.** 1. Az aranykorona 14.500, a pengő 12.500 papirkoronának felel meg. 1 aranykorona tehát 1 pengő 16 fillér. 2. A vagyonválságot meg kell fizetni kamataival együtt mindazoknak, akik ezideig nem fizették. 3. A békebeli takarékbetéteket nem fogják valorizálni.

Sorsjegyüzenetek. A 47. magyar királyi jótékony célú állami sorsjáték húzását szeptember hó 30-án tartották meg. A 300 millió korona jutalmat és 500.000 korona nyereményt a 123.739 számú sorsjegy nyerte meg, 200 millió koronát nyert a 91.779 számú sorsjegy, 50 millió koronát a 129.917 számú sorsjegy, 20 millió koronát a 143.829 számú sorsjegy, 10 millió koronát a 90.456 számú sorsjegy 5—5 millió korona nyeremény a 98.846 és a 188.352 számú sorsjegyre esett. Ezenkívül kihúztak még 8750 nyereményt.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Hét téli gazdasági iskolát létesített a miskolci mezőgazdasági kamara.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a gazdafiak rendszeres mezőgazdasági oktatására az eddigieken kívül újabb három kamarai téli gazdasági iskolát létesített. Ezek Nyíregyházán, Fehérgyarmaton és Balmazújvároson nyíltak meg. A napokban kezdte meg működését harminckét növendékkel a derecskei téli gazdasági iskola. Ezideig összesen hét ilyen kulturális intézményt adtak át rendeltetésének, amelyeken kívül legújabbban mezőgazdasági gépeszeti vándoriskola is szolgálja a gazdasági szakoktatás célját.

A villanyrendőr.

Néhány héttel ezelőtt Budapest új látnivalóval szaporodott: üzembe helyezték az utcai forgalom szabályozására szolgáló készüléket. A közlekedési rendőr (karján K-betűvel) egy hosszú rúd segítségével a felső lámpa piros, sárga és zöld fényét bocsátja a nézők elé aszerint, hogy elzárja vagy felszabadítja valamelyik útvonal forgalmát addig, amíg a másik útvonal forgalma lebonyolódik. Az új készüléket egyelőre a Rákóczi-út és a József-körút keresztezésénél szerelték fel.

A Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

A Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamara karácsony napján tartotta meg közgyűlését *Khuen-Héderváry* Károly gróf elnöklete alatt. A kamara múlt évi működésének ismertetése után a közgyűlés köszönetét fejezte ki *Mayer* János földművelésügyi miniszternek, *Schandl* Károly dr. államtitkárnak és sokorópátkai *Szabó* István országgyűlési képviselőnek, akiknek megértő és hathatós támogatása tette lehetővé, hogy a kamarának a takarmánymagvak, az apró gazdasági magvak és kertmagvak fokozottabb termelése érdekében indított akciója sikerrel járt.

Kedvezményes vsúti jegyek a gazdanapokra.

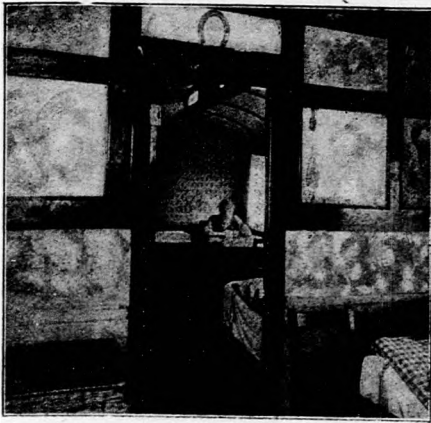
A kereskedelemügyi miniszter az OMGE közgyűlése és a vele kapcsolatos gazdanapok alkalmával az egyesület felterjesztésére vsúti személyszállítási jegykedvezményt engedélyezett. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a MÁV és annak kezelésében levő helyiérdekű vasútvonalakon bármely kocsiszállyra érvényes és 50%-os kedvezményre jogosít. Az igazolványt, amely 1927. január 16-tól 18-ig érvényes, az OMGE titkársága megküldi, amennyiben eziránt megkeresik és a megkereséshez egységesül az igazolvány díja és költségek fejében személyesenként 8000 koronát pénzben vagy postaértékképekben mellékelnek.

Farsang...

Immár hátunk megett vagyon *Vizkereszt* napja, *Farsang* vidám, bolondos éjszakai kacagnak. Ötvenöt napig áll a bál, izzik a jókedv, magásra csap az öröm és kacag az élet... De vajjon valóban tud-e kacagni az élet? Mi, a trianoni sírkamra lakói véres mult vizióis, terhes emlékeivel, kétséges jövőndő remegésével állunk itt az újlesztendő kapujában... Kinek van kedve kirugni a bőgő oldalát? Azt mondják, írják: az idej farsang a régi fényben támad újra. Hát van még fény ebben a méseoltott, elhanyagolt csonka országban? Van-e csillóság a trianoni éjszakában? S ha van, elő mer-e bújni a nagy magyar gyászban? Ki tudjátok-e ezer csillárral úgy világitani a bálí termeket, hogy ne vágódjék be az ablakon a szenvedés fekete árnya? Hány cigánnyal kell vigadnotok, hogy túl ne harsogja nótázásotokat rab magyarok sikoltó jajszáva? Át tudjátok-e egymást ölni a táncra, hogy ne érezzétek milliónyi rab magyar bilincset s ne lássátok esengő karjaikat?... De farsang van: ötvenöt rózsás, táncos éjszaka a títetek, táncoljatok! Táncoljatok, de ötvenöt napra — felejtsetek el, hogy magyarok vagytok, mert különben nem lenne kedvetek mosolyogni. Ötvenöt napig táncoljatok, azután — bús Hamvazószerdán — esetek térdre és melleketek verve, sírva meakulpázzatok...

Válasz «A falvak itélete» című cikkünkre. Egyik olvasónk, *Szilágyi András Tetetlenről*, levelet intézett hozzánk, amelyben válaszol a mult évi 51-ik számunkban közölt vezércikkre. A válasz így hangzik: «A *Vasárnap* mult évi 51-ik számában, *A falvak itélete* címen írt cikk nagyon szép elismeréssel nyilatkozott a falvak népe felől az országgyűlési képviselő-választásokkal kapcsolatban, amikor is a falvak józan magyar népe annak a pártnak győzelmét igyekezett elősegíteni, amely párt *Bethlen* István gróf vezetésé alatt végzi áldásos, nemzetmentő munkáját. A falvak népe tudta a multban, tudja a jelenben és tudni fogja a jövőben úgy a haza, mint feljebbvalói iránti kötelességét és ezt híven teljesíteni is fogja. Ha tehát a kormány elismeréssel van a falvak népe iránt az országgyűlési képviselőválasztásokkal kapcsolatban, akkor a falvak népe is joggal elvárja azoktól a férfiaktól, akiket odaállított az országgyűlés nagy táboraiba, hogy ezek a férfiak *ne fognak elfeledkezni róla. Mert a nép — a közterheken kívül — idáig nagyon el volt hanyagolva. Reméljük tehát, hogy az újonnan választott országgyűlés több gondot fordít a falvak népére és a közteherviselést szabályosabban osztja meg úgy a nagyok, mint a kicsik közt. Mi tehát, ebben a reményben, nem szününk meg a haza felvirágzásáért munkálkodni, dolgozni és munkánk gyümölcsét a haza javára áldozni, hisz abban, hogy a haza boldogsága folytán mi is megtaláljuk biztosság megélhetésünket és jólétünket.»*

Hat fillérbe kerül az «Uj Barázda» egy példánya. Az *Uj Barázda* hétköznapi száma január hó 1-től kezdve az eddigi 1000 korona helyett 6 fillérbe, azaz 7 50 koronába, míg a vasárnapi száma az eddigi 1500 korona helyett 10 fillérbe, azaz 1250 koronába kerül. Így tehát az *Uj Barázda* a *legolcsóbb napilapok egyike* lesz és a legcsekélyebb összegért a legjobb lapot kapja a falu gazdátársadalmától az 1927-es esztendőben, ha az *Uj Barázda*ra előfizet, vagy számonként vásárolja.

Lakás kimustrált vasúti kocsiban.

Wittenberg németországi város tanácsa a lakásínség enyhítése céljából három kimustrált, másodosztályú gyorsvonati kocsit rendezett be lakásoknak. Egy-egy család egy szobát, konyhát és kamarát kapott. A kocsikról leszerelték a kerekeket és talpazatra állították őket. Képünk a szobát és kamarát mutatja be.

Az egyiptomi király ajándéka. I. Fuad egyiptomi királyi kormánya a magyar nemzet iránt érzett nagy rokonszenvének újabb jeléül rendkívül értékes arab könyvgyűjteménnyel ajándékozta meg a magyar nemzetet. A gyűjtemény az egyiptomi régi irodalmat, bölcsészetet, történelmet ismerteti. Az adomány között szerepel továbbá a Koránnak (a mohamedánok szent könyvének) száznyolcvannolc művészi fényképfelvételből álló kiadása.

A Bethlen-család olasz légióját kapja ajándékkul Mussolini. A Budapesten élő menekültek egyesülete szép ajándékkal lepte meg Mussolinét. Az ajándék egy hatalmas kép, amely az olasz szabadságharcban résztvevő huszonegy Bethlen-grófot ábrázolja. A Bethlen-család ugyanis egész kis légióját alkotta Garibaldi seregének. A szép képet Türr Stefánia, a legendás Türr tábornok leánya, fogja átadni Mussolininek.

Kétszázötvenzer aláírás a frankügyben elítéltek kegyelmi kérvényén. A frankper vádlottjai előtt január hetedikén hirdette ki a budapesti királyi büntetőtörvényszék a Kúria jogerős ítéletét. Szörtsey József, aki maga is egyik vádlottja volt a frankhamisítási pörnek, de mind a három fórumon jogerősen felmentették, nagy mozgalmat indított a jogerősen elítelt vádlottak kegyelmi kérvénye ügyében. *Kétszázötvenzernél több magyar állampolgár írta alá a kegyelmi kérvény izeit, de valószínű, hogy az aláírók száma háromszázezerre fog emelkedni.* A kegyelmi kérvényt, amelynek felirata: «Vitéz Nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Úr Öföméltóságához a frankpör elítélteitjének érdekében beadott kegyelmi kérvény aláírói», január 9-én nyújtják át a kormányzóknak.

Visszaélések a pengővel. Alig jelent meg a pengő, máris számos feljelentés érkezett a főkapitányságra, mely arról szólt, hogy egyes kereskedők a pengőtszámitásra való áttéréssel kapcsolatban hűsz-huszonöt százalékkal emelték áraikat. anélkül, hogy erre a legkisebb okuk lett volna. A legtöbb kereskedő pár fillérnyi eltulodás miatt jóval magasabb pengőárfolyamra kerekítette ki az eladásra kerülő árukat. Ezt elkerülendő, a főkapitány azonnal érintkezésbe lépett a Kereskedelmi és Iparkamarával és közölte velük, hogy a rendőrség gyakori razzikiákat fog rendezni egyes elárúsító helyeken, hogy nem követnek-e el visszaélést a közönség kárára. Minden valószínűség szerint a legközelebbi napokban rendelet jelenik meg, amely szigorú büntetést szab azokra a kereskedőkre, akik a megengedett kikerekítés helyett több százalékos felfelé kerekítéssel csapják be a vásárlókat. Az uzorabíróság szintén szigorú vizsgálat alá vonja azokat a feljelentéseket is, amelyeket eddig nyújtottak be a közönség köréből és az árdragítókat a feljelentések alapján példás szigorúsággal fogják megbüntetni.

A Krieger-reparátor páratlan a maga nemében, biztos és gyors hatása miatt semmiféle más szer utól nem érheti. Üvege 20.000 korona a gyógyszerárakban. Postán bérmentve küld 2 üveget 40.000 koronáért az egyedüli készítő: Krieger-gyógyszertár Budapest, VIII/V., Calvin-tér (Baross-utca sarok).

Japán gyászol. A hatalmas japán nemzet fenséges komorsággal gyászolja halott uralkodóját, Josihito császárt. Az uralkodó holttestét egyszerű koporsóban, lovaktól vont halottaskocsiban, lovastestőrségtől kísérve szállították át a Meji-templomba, ahol már ott várakozott Hirohito, az új császár és felesége. A templomból azután katonaság sorfala között, ágyútalpon vitték a koporsót a tokiói császári palotába. A halott császárt a trónteremben ravatalozták fel. Hat hétig marad a ravatalon a koporsó s csak február közepén temetik el az elhunyt japán mikádót.

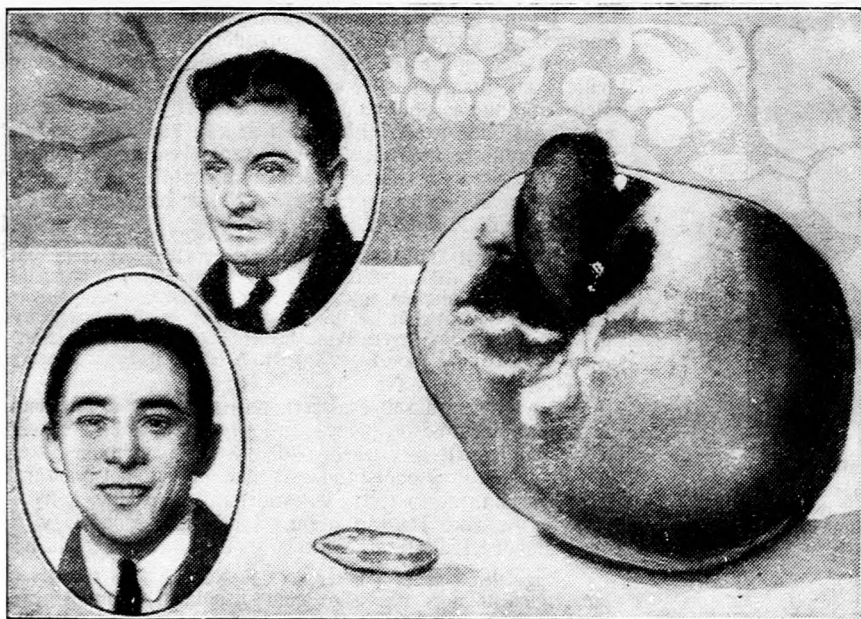
Karácsonyi Sárlikának neveztek el egy elhagyott csecsemőt. Budapesten, az Üllői-út 89. számú ház kapualjában a járőrelők karácsony másodnapján egy négyhetesnek látszó, fehér pongyolába takart pólyásbabát találtak. A rendőrség az elhagyott leánygyermeket az állami gyermekmenhelyen helyezte el, ahol «Karácsony Sárika» ideiglenes nevet kapott. A lelketlen anyát keresi a rendőrség.

A volt perzsa sah illatszerkereskedést nyitott Párisban. A trónjától megfosztott perzsa sah Párisban illatszerkereskedő lett s fényes üzlethelyiségében főleg keleti parfümököt árul. A volt perzsa uralkodót utóda, az alacsony sorsból császárrá lett Riza kán, megfosztotta évjradékától is és így kénytelen volt foglalkozás után nézni. Mondani se kell, hogy az uralkodóból lett illatszerkereskedő boltját sokan keresik fel.

Kegyetlen fagy és — hőség. Az időjárás különös szeszélyeit tapasztalhatjuk mostanában. Az elmúlt napokban nálunk Magyarországon kemény hideg volt, de még hidegebb volt Európa többi országában és Amerikában. Utóbbi északi részén karácsony másnapján hóviharok dúltak, melyekben több ember megsebesült és a kegyetlen hidegben hat ember megfagyott. Spanyolországban emberemlékezet óta nem volt olyan hideg, mint most. Madridban és Barcelonában több hajléktalan ember megfagyott. Romániában is igen hideg van és a hófúvások miatt a vonatok elakadnak. Amíg egyrészt Amerikában és Európában dermesztő hideg az idő, ugyanakkor Braziliából azt jelentik, hogy ott tűrhetetlen a hőség. Amíg tehát a világ egyik részén megfagnak az emberek, a másikon a hőség elől menekülnek. Braziliában olyan nagy a meleg, hogy a diplomáciai testület tagjai a hegyvidéki üdülőhelyekbe költöztek.

Lakás kimustrált vasúti kocsiban.
Képünk a vagonlakás konyháját ábrázolja.

Gyémánt az almában.

Néhány héttel ezelőtt bejárta a világsajtót, hogy Chantilly, világhírű francia kastély kincseskamrájából, sok más drágasággal együtt, ellopták a híres Condé-gyémántot is. A gyémánt annyira közismert ékszer, hogy a te vajok egy darabban való értékesítésére nem gondolhattak, ezért tehát ideiglenesen elrejtették egy kivájt almába. Különös véletlen folytán abban a szállóban, ahol a két tolvaj rejtőzködött, a takarítónő beharapott az almába és majdnem fogát törte a gyémánton. Rögtön értesítette a rendőrséget a felfedezésről és a két tolvaj: egyik kereskedő, a másik sófőr, rövidesen hurokra került. Képünk az almát, mellette alul a rózsaszínű gyémántot és a két tolvajt ábrázolja.

Csak pengőben számít a posta. A kötelező pengőszámítás életbelépése következtében 1927 január 1-től kezdve a postán is minden be- és kifizetés, értékjelzés, utalvány, postatakarékpénztári csekk, befizetési lap, megbízási és utánvételi lap kitöltése stb. koronaérték helyett *csak pengőértékben történhetik*. Koronaértékben kiállított okmányokat a postahivatalok 1927 január 1. után visszatartásának. A 100, 200, 300, 400, 600 és 800 korona értékű bélyegeket december 31-én a forgalomból kivonják. Ezeket a *bélyegeket a postahivatalok 1927 január 31-ig díj nélkül becserelik*. 1927 január 1-től kezdve fokozatosan újabb pengőértékű bélyegek, többi között elsősorban 1, 2, 3 és 6 filléresek kerülnek forgalomba. Az 500, 1000, 2000, 2500, 3000, 4000, 5000 és 10.000 korona értékű bélyegek 1927 február 28-ig forgalomban maradnak. 1927 március 1-től március 31-ig ezeket a forgalomból, akkor már kivont bélyegeket, a postahivatalok díj nélkül becserelik.

A legújabb divat Párisban — a rovar-ékszer. Párisban a divat hőbortosai újabban valódi rovarokat alakítanak át ékszerekké. Három műhely nyílt meg legutóbb, amelyekben a legkülönbözőbb rovarokból és lepkékből készítenek karkötőket, hajtüket, nyakékeket és egyéb ékszereket. A rovarokat előzőleg preparálják és belső részeitek óvatosan eltávolítják. Az üres helyet viasszal töltik ki, hogy a romlástól teljesen megóvják, azután a teljesen élethűen preparált rovarokból elkészítik az ékszert, amely a bogarak természetes színpompájában ragyog. A remek színezésű lepkéket szintén gondosan preparálják és vékony, finom üveglapok közé szorítják, hogy a szárnyakról a finom himpor le ne kopjék. A különös divat rohamosan terjed. A divatnak ez a formája megvolt Amerika vad népeinél is, sőt később a XVII. században Európa előkelő hölgyei is ismerték az élő rovar-ékszert. Semmi sem új a nap alatt!

Koszorúszalag, mint jelmez. Egy prágai álarcosbálon az egyik detektívnek feltűnt egy tetőtől-talpig fekete selyembe burkolt férfiu, akinek a mellén hatalmas szalag díszlett ezzel a felírással: *Nyugodjál békében*. A detektívnek ismerősnek tetszettek a szalag betűi s eszébejutott hogy a szalagot néhány nappal ezelőtt egy temetésen látta. A feketejelmezese embert bevitté tehát a rendőrségre, ahol kiderült, hogy a különös ruhájú férfiu Cserny Antalnak hívják, lopásért többször büntetett pincér. Cserny hamarosan negyvenöt betörést bizonyítottak rá s kiderült, hogy a fekete jelmezen hordott szalagot is *a temetőből lopta*.

Rendőrvigázott arra, hogy egy szerencsétlen ember ki ne írta családját. A budapesti ügyészségre a napokban névtelen levél érkezett, amely figyelmeztette az ügyészséget, hogy a Mária Valéria-telepen lakó Kiss Sámuel negyven éves postaaltsízt a legközelebbi éjszakán meg akarja ölni négy gyermekét és saját magát is végezni akar. A levél vétele után detektívet küldtek ki, hogy állapítsa meg, megfelelnek-e a névtelen levél adatai a valóságnak. A detektív néhány óra múlva már jelentette is, hogy Kiss feleségével és négy kis gyermekével boldogan éldegélt, három évvel ezelőtt azonban meghalt a felesége s ettől kezdve vége volt a boldogságnak. Kiss ugyanis, hogy gyermekeinek anyát adjon, csakhamar ismét megnősült, az új asszony azonban összeférhetetlen, házastárs természetű volt, aki örökös civódásával valósággal megmérgezte a szegény férj életét. Kiss végül is válókereget adott be s Kiss Sámuel minden megtakarított pénzét kifizette az asszonynak tartásdíjként. Később azonban már nem tudta a tartásdíjat fizetni. Az asszony ettől kezdve mindent elkövetett, hogy még jobban elkésersítse Kiss Sámuel életét. Kiss végül is annyira elkéseredett, hogy elhatározta: kiírja családját s maga is öngyilkos lesz. A detektív jelentése után a főkapitányságról egy rendőrt küldtek ki Kiss lakására. *A rendőr egész éjszaka vigyázott, hogy a végsőkig elkéseredett postaaltsízt végre ne hajtsa sötét szándékát.* Reggel azután bevitté Kiss Sámuel a főkapitányságra, ahol lelkére beszéltek és megígérték neki, hogy módot keresnek, amellyel megszabadítják nyomorúságától.

Aki egész Páris bolonddá tartja. Páris rendőrsége napok óta hajszol egy embert, akinek az a bűne, hogy — bolonddá tartja egész Páris. A rejtélyes tréfák elkövetője azzal kezdte csinýjei sorozatát, hogy néhány héttel ezelőtt Páris legelőkelőbb művészeit és íróit telefonon Herriot miniszter hivatalába csodította azzal, hogy a *miniszter a művészek fizetésemelését és az írók állami támogatását akarja megbeszélni velük*. A felültetett társaság csak több órai várakozás után tudta meg, hogy rossz tréfa történt. Azóta azután napról-napra egy-egy tréfát süttött el a ravasz ismeretlen. *A legismertebb politikusokat éjszaka telefoncsöngetés zavarta fel álmukból s amikor a telefonhoz mentek, ott valaki közölte velük — a pontos időt.* Még kellemetlenebbül járt Cunco professzor, a híres orvostanár, akihez a rendőlrőraja alatt beállított egy temetkezési intézet négy embere egy koporsóval s azzal a kijelentéssel, hogy *a hullért jöttek*. Képzelték, hogy a koporsó megjelenése mekkora riadalmat okozott a professzor rendelőjében várakozó emberek körében. A bolondos kedvű embert *százhusz detektív* keresi éjjelnappal.

A film, mint vallató eszköz. Amerikában már a mozifilmet is a rendőri vallatás szolgálatába állították. A rendőrség azzal gyanúsított egy embert, hogy üzletársát meggyilkolta. Bizonyíték nem volt, a vádlott pedig hallani se akart a bűnről. A rendőrfőnökség egy sötét szobájában négy detektív közé ültették a vádlottat, szemben velük pedig a mozigép üzletének irodáját vetítette a vászonra. A gyanúsított megdöbbenve ismert reá. Aztán két ember lépett be az irodába. Az egyikben önmagára ismert, a másikban a társára. Iszonyúan feljajlott erre és a tenyerébe temette az arcát. A detektívek azonban megragadták a kezét, arcát a mozilepedő felé fordították és néznie kellett a képet, amelyet detektívek játszottak el a filmfényképezés előtt úgy, *ahogyan a nyomozás alapján elképelték a gyilkosságot*. Nem bírta azt újra végignézni a vádlott, amint revolverét társ mellének szegezte és *zokogva vallotta be, hogy ő volt a gyilkos*.

Mikor aratnak a messzi külföldön? Igen érdekes kimutatás készült arról, hogy a földkerekségen melyik hónapban hol aratnak búzát. *Kitűnik ebből az összeállításból, hogy szerte a világon minden hónapban folyik az aratás.* Így januárban arat Argentína és Ausztrália, februárban India, márciusban Egyiptom, áprilisban Mexiko és Elő-Ázsia, májusban Kína, Japán és Egyesült-Államok déli része, júniustól—augusztusig Európa, szeptemberben Észak-Kanada, Skócia és Dánia, októberben Észak-Oroszország, novemberben Dél-Afrika és decemberben Hátsó-India.

Köszönjük az olvasóknak...

Az ajándéknaptárakhoz csatolt felhívásunk nem talált sikert felükre. *Jóbarátaink* lelkes készsége állottak mellénk és sietve hordottak egy-egy téglat a *Vasárnap* nagy és erős várának felépítéséhez. A szorgalmas toborzók között olyanok is vannak, akik igazán megható módon juttatták kifejezésre lapjuk iránti ragaszkodásukat és mindent elkövettek annak érdekében, hogy minél több új előfizetőt iktassanak a *Vasárnap* táborába. Munkájuk, hírségük és készségük a legnagyobb elismerésre méltó.

Ez természetesen semmit sem von le azoknak az érdeméből, akik számszerűleg kevesebbet, vagy éppen csak egy előfizetőt gyűjtöttek, mert így is teljes mértékben teljesítették öhajunkat és bizonyos, hogy ezután sem vonják meg tőlünk szeretetteljes pártfogásukat, hanem minden kínálkozó alkalmat fel fognak használni arra, hogy híveink számát szaporítsák.

Alább közöljük azoknak a *jóbarátainknak* névsorát, akik legelőször siettek kérésünknek eleget tenni. Fáradozásaiért és nagyrésztük támogatásukért fogadják legőszintébb köszönetünket.

Tíz új előfizetőt gyűjtött: Keller István, Kulcsár János, Pap Zoltán.

Kilencet: László Vince, Polgár Ferenc.

Hetet: Ellenberger Henrik, Kolb Ádám.

Hatot: B. Szabó István, Pernesz József, Völler Mihály.

Négyet: Ifjú Antal József, Tábitz József.

Hármat: Haizler Sebestyén, Schmidt Mihály, Szombati János, Varga Sándor.

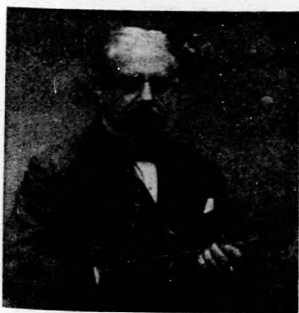
Kettőt: Bartos János, Dávid Pál, Györkö István, Hajas Ferenc, Harangozó M. István, Kázmér Imre, Pozsgay Imre, Tóth József.

Egyet: Felső Jandó Dezső, Háberl József, Hódosi Ferenc, Hunya Vilmos, Jakab József, Karli János, Kecskés János, Kósa András, Nagy Károly, Szentpéteri Bálint, Stankovics János, Uhl István, Vindeker Henrik.

A dohány ára pengőben. A pénzügyminisztérium kiadta a dohánygyártmányok január 1-től érvénybe lépő pengő-árjegyzékét. Eszerint a főbb dohánygyártmányok árai a következők: Szivarok: Regália Media 1 darab 24 fillér, Havanna-Virginia 20 fillér, Portorico Especial 1 darab 20 fillér. Szivarkák: Khedive 7 fillér, Princassas 4 fillér. Finom török 25 grammos csomagocskákban 80 fillér. Hercegovina 25 grammos csomagocskákban 50 fillér. Balkán 25 grammos csomagocskákban 32 fillér. A szivarok közül a Cuba Portorico 16 fillér, a Cigarillos 5 fillér. A szivarkák közül a Nilus 8 fillér, a Stambul 8 fillér, a Memphis 5 és fél fillér, a Cavalla 20 darabos dobozában 96 fillér, a Mirjam 4 fillér, a Király 3 fillér, a Simphonia 20 darabos csomagocskákban 14 fillér.

Három pofonért 1.000.000 dollár. Lot csikágói szállótulajdonos valókeresetet adott be a felesége ellen. A tárgyaláson az asszony ügyvéd nélkül jelent meg s maga mondotta el védőbeszédét. Kifejtette, hogy ő nem adott okot a válásra és nem is akar a férjétől elválni. Ha azonban a férje semmiképpen sem akar kibékülni, nem szegülhet ellen akaratának. Kérte azonban a bíróságot, hogy azért a három pofonért, amit férjétől egy ízben kapott, megfelelő kárterítést ítéljen meg. A bíróság úgy döntött az ügyben, hogy a dúsgazdag Lot szállodást kötelezte *egymillió és százezer dollár* kárterítés megtérítésére. (Körülbelül nyolcvan milliárd papirkoronát)

Csalás a más gyermekeivel. Hingl Ferencé paksi asszony a múlt hónapban két kis gyermekével megjelent a pécsi gyermekmenhelyen és kérte, hogy két kis leányát helyezték állami gondozásba, de úgy, hogy gyermekeit azért otthon nevelhesse. Hinglné kérését teljesítették és gyermekei részére átadtak neki mintegy kétmillió korona értékű ruhát, cipőt és fehérneműt. A napokban azután a gyermekmenhely paksi telefelügyelőnöje meglátogatta Hinglnét. A felügyelőnő látni szeretne volna a két kisleányt. Az anya huzódzott, végül is bevalotta, hogy két leánykájá Hollandiában van, azok a kisleányok pedig, akikkel a gyermekmenhelyen volt, nem az övéi, hanem *kölesönkérte őket, hogy a menhelyről segínyt eszközöljön ki.* Csalás címén megindították ellene az eljárását.

Radics Béla,

a világhírű cigányprimás, aki most ünnepelte negyvenesztendő zenészi jubileumát.

Egy híres cigányprimás halála. A magyar cigányprimások egyik leghíresebbje, a messzi külföldön is nagy sikereket aratott brassói *Kozák Gábor* a fővárosi Spolarich-kávéházban hirtelen összeesett és meghalt. A ragyogó tehetségű primás, aki előke volt a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének, óriási részvétellel temették el a Kerepesi-úti temetőben. Megjelent valamennyi híres neves magyar cigány s *Radics Béla* a *Magyary Imre* vezetésével háromszáz tagú cigányzenekar búcsúztatta el a magyar cigányzenészek nagy halottját, minden szemet megkönnyeztetően játszva szegény *Kozák Gábor* kedvenc magyar nótáit.

Kozák Gábor,

a hírneves cigányprimás, aki a napokban elhunyt.

Tizenöt éves gyilkosság derült napfényre. 1912-ben meggyilkolták *Frankó Mihály* kunszentmártoni vásári kereskedőt, akinek holttestét három hatalmas késszúrással a nyakán, a Körös vízében találták meg. Most, majdnem tizenöt éve a gyilkosság után, súlyosan megbetegedett Mezőturon özvegy *Virágh Istvánné* és halálos ágyán beavallotta, hogy a *kunszentmártoni rablógyilkosság három tettese Török Péter, Török Gábor és Tasi Imre.* A csendőrök azonnal letartóztatták a tetteseket, akik közül az egyik, *Tasi Imre* akkor még csak szusternas volt. Ha a gyilkosság még néhány hónapig homályban marad, úgy az akkor még fiatal *Tasi Imre* elvülés ctmén megmenekült volna az igazságszolgáltatás keze alól. Az elfogott gyilkosok az eléjük tárt bizonyítékok súlya alatt beismerték tettüket.

Ismeretterjesztés propaganda-vonatokkal. Az angolok igen érdekes és életrevaló módon választották meg a népoktatást *Dél-Afrikában.* Orange állam földművelésügyi minisztériuma kezdte meg a közművelődés legmodernebb terjesztését, oly módon, hogy *propaganda-vonatokat állított meg,* amelyek keresztül-kasul száguldanak a hatalmas földterületen s a szó legigazibb értelmében terjesztik a tudást. A minisztérium propaganda-vonata tizenkilenc állomáson állt meg s a rajta utazó előadók több mint tízezer ember előtt tartottak előadást. Az életrevaló ötletet Angliában is megvalósították. Az egyik vonaton például tökéletes kovácsműhelyt rendeztek be, úgy, hogy a hathónapos körút alatt egész Angliában *igen sokan tanulták meg a kovácsmesterség fortélyait.*

Furfangos szélhámos. *Oelsben,* a volt német trónörökös birtokának kastélyában, megjelent egy egyenruhás ember, aki *Walter* német kapitánynak mondotta magát s a *trónörökös nevében kért és kapott szállást a kastély egyik vendégszobájában.* Másnap felkereste a kerületi takarékpénztár igazgatóját s azzal, hogy a német trónörökösnek pénze van szüksége, zálogba tette *Napoleon császár feleségének menyasszonyi fátyolát és ruháját, melyre százezer márkát kért és kapott.* Még aznap elutazott a kastélyból és csak napok múltán derült ki, hogy az udvarmester és a takarékpénztári igazgató *szélhámosnak estek áldozatul.*

Pengő...

Akár új, akár régi a pénz, mindenképpen jó, ha sok van belőle. Igy nem árt meg hát az sem, hogyha fényes kerek pengőtől dagadozik a zsebünk. A pénz mindig népszerű valami volt, az új pénz, a pengő azonban különösképpen népszerű lesz, hiszen új muzsikát lop bele a szegény magyar életbe. A háború utáni nemzedék bizony aligha ismeri azt a kellemes zenét, amelyet úgy hívnak, hogy : pénzcsevegés. A piszkos papírbankó csak gyűrődött, rongyolódott, de nem muzsikált. Reméljük, a pengő annál szebben peng-cseveg, dalol majd nekünk, magyaroknak. Legyen hát minden magyarnak sok pénze az elkövetkező időkben, a sokáig néma zsebekben vidáman, büszkén pengjen a sok pengő s vidáman pengjen a kasza is, amikor dús aratásra feni a dolgos magyar kéz. S adja az Isten, hogy mielőbb meghallhassuk a legszébb muzsikapengést is : magyar huszárjáték sarkantyúinak pengését Kolozsvár főtérén, Pozsony Dunapartján, Kassa fűtcáján. Akkor lesz csak igazán boldog a magyar...

A LEGROSSZABB ÉS A LEGBUTÁBB EMBER

ELBESZÉLÉS

ANGOL EREDETI UTÁN IRTA: RÁCZ JENŐ

2. közlemény.)

— Nem addig van az! — kiáltott fel a kádi. — Nem zárhatod el a lakosság útját ilyen módon. Vagy gondoskodik a havadnag eltakarításáról, vagy azonnal becsukatlak s felelősségre vonlak a tulajdonnak elpocsékolásáért. Nem károsíthatod meg örökösödésed azzal, hogy elhagyod gondatlanul pusztulni a vagyonedat.

— Uram — szólta a megijedt ifjú — söpörtesd ki, én szívesen megfizetem az elhordás költségeit.

— Lehetetlen — szakította félbe a kádi — különben is szolgád vagyok én neked, hogy velem rendezkedel? Nagyon sok pénzbe kerül, ha én hordatom el innen.

— Megfizetem a költségeit szívesen, csak vitesd innen el.

— Nem bánom, fizess húsz fontot, ennyibe kerül az eltakarítás.

Az ifjú megfizette az összeget, bár nagyon sok volt. Még is meg volt elégedve, mert azzal a meggyőződéssel távozott el a bírótól, hogy atyja végrendeletének teljes mértékben eleget tett. A legrosszabb embernek adta át a száz fontot.

*

A szerzett tapasztalatok után rövid idő múlva ifjú barátunk újból útnak eredt, meg akarta keresni a legbutább embert. Miután hosszabb ideig járt-kelt a világban, visszatért szépséges városába: Stambulba. Egy szép napon eljutott a híres «Fényes kapu»-hoz, amely elzárja a szultán lakosztályát a külvilágtól. Egyszerre csak katonazene hangját hallotta megcsendülni az utcán. A zenekar a Fényes kapu felé közeledett. Elfogta a kíváncsiság, vajjon miért szól a zene ebben a szokatlan időben? Arra sétált, ahonnan a zenét hallotta. Alig tett pár lépést, amikor a mellette álló katonák kiséretét látta, melyet ragyogó öltözötű katonák kísérték. A menet közepén, gyönyörű fehér arabs ménen egy meglehetősen koros férfiú lovagolt, díszes ruhában, egész melle tele volt ragyogó kintűtetésekkel. A nap sugara táncolt a sok csillogó aranyon, gyémánton és az utcai járókelők szájátva gyönyörködtek a nem mindennapi látványban. A pompás főhéher arabs paripa szerszáma, nyeregakarója is csillogott a sok arany díszítéstől. Valami igen nagy urat vihettek a hátán, azért járt olyan táncoló lépésekkel a ló.

A díszes öltözötű lovas körül a szultán tizenkét magasrangú udvari méltósága lovagolt. Ők is gyönyörű díszruhákba voltak öltözve, amit annál könnyebben megtehettek, mert rövid idővel ezelőtt tértek vissza a Kaukázusból, ahonnan rengeteg kincset hoztak magukkal. Lovaik szinte roskadoztak a nehéz aranyos csattok, paszományok és vert arannyal-ezüsttel díszített szerszám nehéz súlya alatt.

Nem mindennapos volt ez a látvány! Szinte beláthatatlan néptömeg kísérte a menetet, egész Stambul, sőt Galata is talpon volt. Az emberek szinte egymást tiporták le, mert mindenki közlelő szeretete volna látni a pompás látványt. A csodálkozás, sőt elragadtatás moraja töltötte be a levegőt s a felhangzó zene alig tudta elnyomni a nép zsivaját. A mi ifjú hősünk ámulva nézte a menet gyönyörködött látványosságát, de nem tudta, mire vélni. Oda lépett hát egy zöldturbanos katonához, aki a menet végén bandukolt.

— Uram, miféle felvonulás volt ez? — kérdezte tőle.

— Most vonul be az új Nagyvezír Murat szultán palotájába, a legfőbb udvari méltóságok kíséretében. Állását foglalja el, ez pedig szokásos nagy parádéval jár — felelt a katona.

Eközben a menet elérte a palota bejáratát és az új Nagyvezír és kísérete leszálltak a lovakról. Ahol megállottak, ott egy emelvény volt és — elég különös — az emelvényen egy frissen levágott emberfej visszataszító képe

meredt reájuk. A látvány ijesztő volt. Ifjú hősünk megborzott, midőn a vértől csepegő fejre rápillantott. Szinte támoelvogva hátrált, de a tenger felől jövő üde szél magához térítette és csakhamar megtudta, mit jelent a levágott koponya. A nézőktől hallotta, kié a vérző fej. Az előbbi Nagyvezír feje volt, aki rosszul sáfárkodott és a szultán egy-kettőre lenyakaztatta a hűtlen tisztviselőt.

A nép nem riadt meg a véres fejtől, sőt örült a látványosságának. Egyformán gyönyörködött az új Nagyvezír bevonulási pompájában és a régeinek ezüst tálcára helyezett, levágott fejében. Mégis csak igazi atyja volt Murat szultán népének, gondoskodott a szórakoztatásáról is.

— Vajjon az új Nagyvezírt nem fogja utólni elődjének sorsa? — kérdezte az ifjú hősünk egy mellette álló zap-tiektől, aki a rendre ügyelt fel.

— Manapság bizony nehezen kerül ki a sorsát — felelt a katona — nem lehetetlen, hogy rövid idő múlva ő is ezüst tálcáról, csukott szemmel fogja nézni utódjának bevonulását.

Az ifjú mélyen elgondolkozott, majd hirtelen kérdezősködni kezdett aziránt, hogy ki az új Nagyvezírnek a «kiahája» (titkárja), mert minden Nagyvezírnek volt egy ilyen belső embere. Amikor a kívánt felvilágosítást megkapta, rögtön felkereste a kiahát.

Eléjutva elmondotta neki atyja végrendeletének történetét és megkérte, adja át a Nagyvezírnek a száz fontot. A kiahia elfogadta a nagyösszegű pénzt és megígérte, hogy teljesíti az ifjú kívánságát. Így is történt. A Nagyvezír azonban nagyon elcsodálkozott, amikor a kiahia elbeszélését végighallgatta s azután így szólt:

— Ki ez az én barátom, aki ezt a nagy összeget reám hagyta és vajjon miért, mi célból? — majd kisvártatva behívatta az ifjút. Faggatni kezdte atyjáról.

— Atyámat Musztafának hívták — felelte az ifjú — az Aranykapu közelében lakott, de te uram nem ismerted őt és ő sem ismert téged.

— Ha nem ismert, miért hagyta reám ezt az összeget? — csodálkozott a Nagyvezír.

Erre az ifjú elbeszélte a végrendelet történetét és hozzátette, hogy nem hiszi, találhat-e butább embert a Nagyvezírnél. Alázatosan azt kérte tehát, hogy a Nagyvezír fogadja el a száz fontot, mert ez a pénz, atyjának végrendelete értelmében, feltétlenül megilleti őt.

A hatalmas urat furcsán érintette az ismeretlen jövevény beszéde és megkérdezte tőle, vajjon miért tartja őt a legbutább embernek, mikor sem az ifjú, sem pedig elhalt atyja nem ismerték őt?

Az ifjú egyszerűen s őszintén felelt:

— Jól láttad elődöd fejét, ó Uram, az ezüst tálcán, mégis elvállaltad a Nagyvezírséget. Ez megmagyaráz mindent. Jogosan megillet téged atyám hagyatéka.

A nagy urat nagyon meglepték az ifjú szavai, nem is tudott rájuk rögtön válaszolni. Megsimogatta derékig érő szakállát és gondolataiba mélyedt egy pillanattig. Azután így szólt:

— Te, a jóságos és bölcs Musztafa fia, nem lennél a vendégem ma éjszaka? Holnap reggel beszélni szeretnék veled.

Az ifjú elfogadta a meghívást és ott maradt a kastélyban. Alig pirkadt, máris hívatta őt a Nagyvezír s közölte vele, hogy elmegy a szultán palotájába és nagyon szeretné, ha vendége is vele menne. Az ifjú azonban félt, ellenkezni próbált, de a Nagyvezír fenyegetésekkel kényszerítette arra, hogy vele tartson. Csakhamar elérkeztek a szultán palotájához. A Nagyvezír egyik főembert kereste és így szólt hozzá:

— A szultán öfelsége, áldassék a neve, a Nagyvezír magas és megtisztelő méltóságára emelt engem és ezzel meg-

adta nekem azt a legnagyobb méltóságot, melyet földi ember a szultán birodalmában betölthet. De ez a fiatal ember tegnap eljött hozzám és oly csodálatos dolgokat mondott nekem, hogy én nem vagyok képes magas méltóságomat tovább viselni.

A főember úgy érezte magát, mintha villám sújtotta volna. Sohasem történt meg, hogy egy Nagyvezir lemondani merészt volna a szultán magas kitüntetéséről. A Nagyvezir magatartás annyira meglepte, hogy bár a napnak ebben az órájában nem szokott a felséges szultán színe elé járulni, ezúttal mégis oda sietett és jelentést tett a Nagyvezir szokatlan magatartásáról.

A szultán nem volt épen legjobb kedvében. A birodalom különböző részeiből rossz híreket kapott, azután meg a janicsárok is nyugtalanok, akik pedig már jó egy néhány szultánt letaszítottak a trónról. Feleségei s az anyaszultán hiába csillapították haragját, egész nap komor és magabizárkózott volt. Amikor a főember megjelent előtte és bejelentette a Nagyvezir lemondását, halovány arca kipirosodott a dühtől és szikrázó szemekkel parancsolta maga elé a Nagyvezirt és szepegő társát. Mindketten homlokukkal érintették a földet s még jóformán fel sem emelkedtek, midőn a szultán reájuk rivalt:

— Honnan veszed magadnak a merészséget, hogy lemondj arról a magas méltóságról, mellyel én téged megajándékoztalak?

— Felség — szólt ismét mélyen meghajolva a Nagyvezir — én tudom, hogy méltatlan vagyok erre a magas kitüntetésre s azt is tudom, hogy nagy merészséget követtem el, midőn visszaadom Neked méltóságomat. Ez az ifjú — mutatott hősünkre — kényszerített reá. Ha felséged tudni kívánja, miért, kegyes engedelmekkel, ó Uram! elfogja neked mondani. Ha meghallgatva a történetet, magad is befogod látni, hogy én vagyok a legostobább ember széles birodalomban s jobb Neked is, de nekem is, ha mást keresel helyettem.

A szultán kíváncsian nézett az egyszerű ruházatú ifjúra s intett neki, hogy beszéljen. Az ifjú erre elmondotta atyja végrendeletének történetét és azt is, miért tartotta a birodalom legostobább emberének az ország legfőbb hivatalnokát, a Nagyvezirt.

A szultán arcáról lassan elszállt a harag, arcvonásai kismultak és szája szélén csakhamar mosoly játszadozott s ami már napok óta nem történt meg vele, jóízűen nevetni kezdett. Visszanyerte jobb érzését s jókedvében elrendelte, hogy Nagyvezirt nem szabad többé — kivégezni.

Ez a legrosszabb és legbutább ember története.

(Vége.)

TRÉFÁK

A mennybéli inté.

Kóhn meg Blum csavarogtak az utcán. Egyszerre csak valamelyik emeletről nyakon öntötték őket. Kóhn felsőhajt:

- Az Isten is így akarta!
- Miért? — kérdi Blum.
- Két hete nem mosakodtam — hangzik a méla válasz.

(Beküldte Prókátor András Nógrádpatakról.)

Parancs.

A leány kétségbeesetten mondja az apjának:
— Édesapám, én nem akarok a Kovácshoz menni.
Az apa dühösen rávált:

— Mi az, hogy nem akarsz? Évát talán megkérdezték, hogy akar-e Ádámhoz menni?

Két dolog.

— Két dolgot szeretnék. Először is szeretnék venni egy szép házat.

- Van rá pénzed?
- Ez a másik dolog, amit szeretnék.

(Beküldte Ellenberger Henrik Ecsényről.)

Tanuvallomás.

Bró: Tanu tud-e róla, hogy Nagy Vilmos vádolt valamikor gyujtott volna?

Tanu: Igenis.

Bró: Hol gyujtott?

Tanu: A szeretőjénél, Mester Ilonánál.

Bró: Mit gyujtott meg?

Tanu: Tisztelettel, az Ilonka — szívét.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsédről.)

Utbaigazítás.

— Hol a főnök úr irodája?

— Tessék egyenesen előfemenni, míg egy ajtóhoz nem ér, melyen az áll: «Tilos a bemenet». Ott tessék bemenni. Aztán tessék felmenni a lépcsőn, ahol a falon az van, hogy «Idegeneknek tilos a feljárata». Az első emeleten, a harmadik ajtón, balra a folyosón ezt a táblát találja: *Ne zavarjanak*. Ez a főnök úr irodája, ott tessék belépni.

(Beküldte Rencsicsovszky István Debrétől.)

Iskolában.

Tanító: Haszontalan, máris kezd a későnjövést?

Tanuló: Tanító úr, kérem, a papának szüksége volt reám.

Tanító: Na és nem tudott mással helyettesíteni?

Tanuló: Nem, kérem, mert pofozott.

(Beküldte Pór Vince Patról.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. K., Budapest. Jókivánságait köszönjük és hasonlókkal viszonzuk. Rejtvényeiből válogatunk. — **G. J., Berkesd.** Valamelyiket közöljük. — **Cserialomb.** Beküldött elbeszélést kissé átalakítva közölni fogjuk. — **P. K., Zalavár.** Versei kezdetleges próbálkozások, pedig sok őszinte érzés van bennük. Ha valaki verset akar írni, tanulja meg a versírás — ütem, rim stb. — szabályait. Enélkül nincs versírás! — **G. L., Ecsényreg.** Karácsonyi és újvéi jókivánságaiért fogadják hálás köszönetünket. Eddig beküldött cikkei egybefoglalva fogjuk közölni, mert külön-külön nincs helyünk reájuk. «Az utakról» írt cikkét fősíjles volna közreadnunk, hiszen mindaz, amit elmond benne — sajnos — általános ismert. Reméljük, hogy a kormány idevonatkozó tervei segíteni fognak a tarthatatlan állapotokon. — **G. G., Budapest.** Valamelyikre sor kerül. — **K. Ifjú V. F., Nak.** Tessék valami kevésbé ismert versort rejtvénykészítésre használni. Az első két szó megfejtése után mindenki tudja, mi következik. Ezt nem használhatjuk. — **Ifjú É. B., Szabadszentkirály.** Őszintén köszönjük újvéi jókivánságait és azt az ígértét, hogy új előfizetőket fog szerezni lapunknak. Reméljük, hogy ígértét módjában lesz beváltani is. Rejtvényeire és tréfáira sor kerül. Minden olyan közleménynek helyet adunk, amely közérdekű. Most beküldött rejtvénye nem világos. — **B. T. S., Szabadszállás.** Tréfáiból válogatunk. — **K. I., Tatabánya.** Valamelyikre sor kerül. — **G. J., Szigetszentmiklós.** A kép közlése ingyenes. Új esztendőre szóló jókivánságait őszintén köszönjük és hasonlókkal viszonzozzuk. — **E. H., Ecsény.** Ezen a helyen is meleg barátsággal mondunk köszönetet azért, hogy hét új hívet szerzett lapunknak. Kérjük, tartsa meg számunkra továbbra is értékes támogatását. A képekre vonatkozólag mai számunkban, más helyen nyerhet felvilágosítást. A kért számokat darabonként 1500 koronáért, illetve a karácsonyi számot 2000 koronáért megkaphatja; tessék kiadóhivatalunkhoz fordulni. Jókivánságait hálással köszönjük és megnyugtathatjuk, mai levele után már nem soroljuk a türelmetlen olvasók közé. Tréfás talánya túlon túl ismert: az iskolában hallottuk. Tréfái jók, közlünk belőlük. — **Ifjú Ny. L., Vásároszentgál.** Rejtvényei jók, hamarosan sor kerül rájuk. — **A. I., Kiskörös.** Jók. — **M. I., Lentszombathely.** Rejtvényei között több jó van. Szemrehányását nem értjük. A «*Vasárnap*» minden olvasójának azonnal válaszol. Bizonyosan elkerülte figyelmét az Önnek szóló közlés. — **D. J. D., Budapest.** Valamelyiket közöljük. — **N. Zs., Farád.** Rejtvényeiből válogatunk. Kérdésére a Tanácsadó felel. — **W. A., Bácsalmási.** Legutóbbi levelére azért nem válaszoltunk eddig, mert a rádió-kérdés még nem nyert elintézését; folyamatosan van. Sajnos, bizonyos nehézségek merültek fel, melyeknek áthidalása hosszas tárgyalásokat vesz igénybe. Az eredményről azonnal értesítjük Önt. — **Sch. J., Cegléd.** A tréfa nem vált be. Rejtvényei közül válogatunk. — **P. Z., Bedeg.** Ezen a helyen is leghálásabban köszönjük gyönyörű munkáját. Ha minden olvasónk az Ön példáját követné és *tíz új előfizetőt* gyűjtene, akkor az a kívánsága, hogy egy év múlva ötszöröse legyen nagyobb a «*Vasárnap*», mint eddig, könnyűszerrel teljesülhetne. Boldog új esztendő! — **Ny. I., Mezőkövesd.** A tréfás talányt más forrásból már közöltük. Második képrejtvényt közölni fogjuk. — **H. V., Jászapáti.** Válogatunk belőlük. — **Ifjú L. F., Szalafő.** Jókivánságait hálással köszönjük és hasonlókkal viszonzozzuk. Rejtvénye túlon túl ismert. — **R. A., Pereg.** Rejtvényeiből válogatunk. A tréfa nem vált be. — **L. L., Ecséd.** Őszintén köszönjük kedves megemlékezését, viszonzásul boldog új esztendő kívánunk. Rejtvényeiből válogatunk. — **Ifjú P. I., Kőtegyán.** Valamelyiket közölni fogjuk. — **Ifjú K. A., Gyöngyöshalász.** Jók.

TÜDŐCSÚCSHURUTOSOKNAK,

vérszegényeknek, soványaknak ajánlom lelkészorvos bátyám szabadalmazott Antiphysin diétikus biztos gyógymódját.
SEJVOITZNÉ. ÓKIGYÓS.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

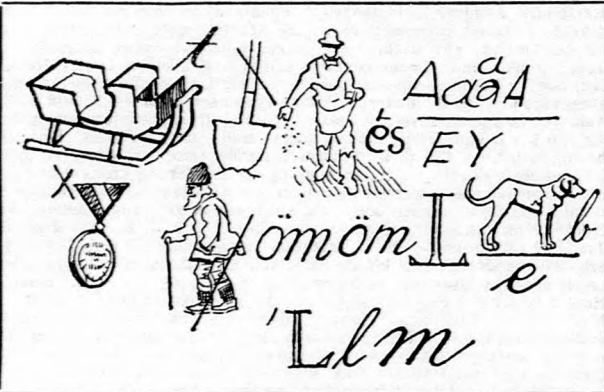
(Beküldte Szabó József Nyúlfauról.)

2. Szórejtvény.

**„Köszönöm jól vagyok“
út**

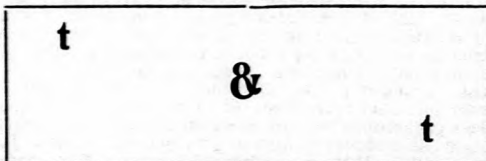
(Beküldte Bagi János Jászberényből.)

3. Képrejtvény.

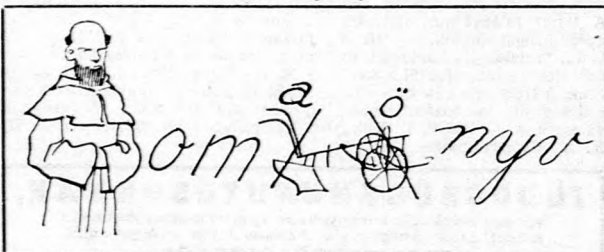
(Beküldte ifjú Bordás Antal Túrkevről.)

4. Betűrejtvény.

(Beküldte Mózs Lajos Markócról.)

5. Képrejtvény.

(Beküldte Komjáti Antal Gyöngyöshalászlól.)

6. Betűrejtvény.

7 $\frac{V}{n}$ 8 1 s ül 8

(Beküldte ifjú László Ferenc Szalafőrl.)

7. Névrejtvény.

Csikszereda, Temesvár, Kiskőrös, Karánsebes, Munkács, Eger, Esztergom, Érsekújvár.

A nyolc város nevének kezdőbetűi helyesen összerakva, egy kilencedik város nevét adják.

(Beküldte Hajnal Erzsike Jászkiséről.)

8. Számrejtvény.

31, 7, 24, 25, 35, 9, 30, 28, 4, 36. Város neve.
1, 13, 14, 18, 12, 29, 3. Akit megcsalnak, az tesz így.
16, 10, 9, 23, 3, 27, 32. Leánynev.
2, 31, 15, 9, 27, 8, 7. Világérsz.
33, 30, 19, 5, 30, 21. Aki nem tesz semmit, az csinálja.

6, 34, 4, 36. Évszak.
26, 32, 22. Vizben él.
20, 17. Aki nem áll, se nem fekszik.
11. Mászhangzó.

1—36. A legszentebb magyar ima kezdő sorai.

(Beküldte Böröcz István Tataházárlól.)

9. Névrejtvény.

Manó, Simon, Vendel, Ödön, Mátyás, Jenő, Henrik, Rudolf, Ödön, Regina, Tibor, Illés, Árpád, Irma, Amália.

A nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy nagy magyar költő nevét kapjuk.

(Beküldte középső ifjú Vörös Ferenc Nadról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 5-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A mult évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Kis lak áll a nagy Duna mentén.**
2. Képrejtvény: **Lesz még feltámadás, magyar jövő.**
3. Képrejtvény: **Haragszik a fazekas, eltört az árú.**
4. Képrejtvény: **Türelem rózsát terem.**
5. Betűrejtvény: **A sok pénz is elfogy.**
6. Kereszt-szórejtvény: **Vízszintes sorok.** 1. If. 2. la. 5. oa. 7. rabok. 9. úr. 10. alt. 11. Péter. 14. cs. 16. ór. 17. római. 19. sok. 20. te. 21. elégi. 25. ök. 26. lú. 27. éa. **Függőleges sorok.** 1. Ir. 2. fa. 4. akaró. 5. Ó-utca. 6. ár. 8. bot. 11. Pó. 12. érsek. 13. Erkel. 15. si. 18. Noé. 20. tő. 22. lú. 23. gé. 24. ia.
7. Tréfás talány: **Harang.**
8. Képrejtvény: **Vékony deszkakerítés, átlátszik az ölelés.**
9. Pótlórejtvény: **Lassan járj, tovább érsz.**

Megfejtették: Juhász János, Orovecz János, Hevesy János, István Pirike, Saár József, Krivácska Etelka, Borsi Mózes, Lipták Ferenc, Váczy István, Gáspár József, Nyaka Lajos, Kirschner János, Gróf József, Tarr János, ifjú Klits András, Dobos Teréz, Pápay Ferenc, Mentés István, Pap Zoltán, ifjú Borics László, Nagy Zsuzsóka, Tarjányi Erzsike, Tóth Géza, Babicz András, Nyeste István, Pintér Aron, Gál Istvánné, Török Lajos, Német Pál, Weber Menyhért, Walter Antal, Pleskonics Teruska, Nagy Vilma, Nagy Anna, Lindenfeld László, ifjú Bontovics Imre, Kelle János, Feldmann Gyula, Dobos Lénárd, Bencsura Imre, Császár Ignác, Tüske János, Rusvai Bertalan, ifjú Csatári Mihály, Sáfrány Jolánka, Horváth V. Miklós, Szabó József, Tóth Elekné, Sztraka Ferenc, Luda László, Kopasz Lászlóné, Szabó Elek, Papp Imre, Szabó István, ifjú László Ferenc, Nálhi Mancika, Hajós István, ifjú Hronyecz Ferenc, Horti Mariska, ifjú Jakab András, Püski Sándor, Szalóky János, Szalóky Imre, Mester Ferenc, Mózs Lajos, Berecz István, Almási Pál, Molnár Elek, ifjú Hartányi Imre, Lázár László, Tarjányi László, Payper Lajos, Répás András, Láposy Béla. ifj. Tóth Bertalan, Hauck György, Friedrich Emília, Nagy Kálmán, Ellenberger Henrik.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Hartyáni Imre, Kovács Szabó István (Regöly), Nagy Zsuzsóka (Hódmezővásárhely), Molnár Elek (Mesterszállás), Feldmann Gyula (Földes).

A mult évi 52-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1927 január hó 3-án.)

Gabonavásár. Készárpiac. Árak pengőben és fillérben métermázsánként: 75 kg-os tiszavidéki búza 30.80—31.20, felsőtiszai 30.60—31, dunántúli 30—30.40, egyéb 30.20—30.60, 76-os tiszavidéki 31.20—31.60, felsőtiszai 31—31.40, dunántúli 30.40—30.80, egyéb 30.60—31, 77-es tiszavidéki 31.60—32, felsőtiszai 31.40—31.80, fehérmegeyi 31—31.60, pestvidéki 31—31.40, dunántúli 30.80—31.20, bácskai 31—31.20, 78-as tiszavidéki 32.20—32.60, felsőtiszai 32—32.40, fehérmegeyi és pestvidéki 31.60—32, dunántúli és bácskai 31.40—31.80, rozs pestvidéki és egyéb 24.40—24.60, takarmányárpa 19.60—20.40, másodrendű 18.80—19.10, sörárpa felsőmagyarországi 25.20—28, zab, elsőrendű 18.60—19, másodrendű 18.20—18.40, sörárpa egyéb származású 24—26, köles 15.20—16, új tengeri 16.20—16.60, korpa 13.20—13.60 pengő. — **Határvidéki:** Magyar búza márciusra 32.60, áprilisra 32.60, májusra 32.80, októberre 28.60, magyar rozs márciusra 25.70, áprilisra 25.70 pengő.

Lisztárak. Pengőben és fillérben métermázsánként: Búzaliszt duplanullás és nullás 55 pengő 65 fillér, kettős 53.20, négyes 31.20, ötös 48, hatos 40.80, nyolcas 19.20, korpa 14.50, rozsliszt nullás 56, egyes 38, 40 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 0 115.000—115.000, másodrendű széna 80.000—105.000, harmadrendű széna, csomagolásra 55.000—70.000, muharszéna 120.000—145.000, lucernaszéna 130.000—160.000, zabosbükönyszéna 100.000, alomszalma 60.000—70.000, zsupszalma 80.000 K száz kilogrammonként.

Műtárgyárak. Melasse 1100—1250, repecegácsa 2500—2600, extrahált liszt 1600—1700, forgófogácsa 2600—2800, répeszelt 2000—2200, malátacsirpa 1800—1900, malátatorkoly 2600—2700, pesti lótpát 1300—1400, melassetakarmány 1550—2650, konkoly 1500—1600 ezer K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersáruért, száz kilogrammonként, minőség szerint: Baltacim, prima minőség 220—230, borsó, Viktória 750—800, bükönny tavaszi 330—350, csillagfürt 210—230, hajdina 330—350, kendermag 340—360, köles fehér 280—320, köles piros 220—240, köles szürke 210—230, köles tarka 190—210, lencse 700—900, lenmag 550—580, lóhere, nyers nagyarakás, nem tisztítható 2300—2600, lóhere, nyers nagyarakás, tisztítható 2500—2800, lóhere, nagyarakantes 3100—3500, lóhere, vörös ölomzárolt 3600—3700, lóhere, fehér ölomzárolt 3800—4000, lucerna, nyers nagyarakás, nem tisztítható 2900—3100, lucerna, nyers nagyarakás, tisztítható 3200—3500, lucerna, nagyarakantes 3700—4100, lucerna, vörös ölomzárolt 4200—4300, lucerna, fehér ölomzárolt 4500—4700, mák 1700—1800, muhar 230—250, mustár 900—950, napraforgó, fehér 330—350, napraforgó, szürke 280—300 ezer K.

Húsvásár. Árak pengőben és fillérben kilogrammonként: Marhahús elsőrendű egészben 1.6—2, hátulja 1.8—2.16, eleje 1.52—1.76, másodrendű egészben 1.20—1.36, hátulja 1.44—1.76, eleje 0.88—1.12, csontozni való 0.56—0.80, borjú ötött bőrben 2.16—2.48, juh ötött nyúzott 1.12—1.28, zsiger 0.32—0.40, faggyú 0.40—0.80, csont 0.24—0.96, marhafej 1.20—1.22, orr és köröm 0.24—0.48, láb négy darab 2.40—2.80, pacal egészben 0.36—0.72, kilogrammonként 0.05—0.10, marhabél 3.20—6.40, borjúfodor egészben 7.12—7.24, kilogrammonként 0.27—0.30, juhbél 0.48—0.64, marhabőr 1.36—1.44, juhbőr 1.20, marhavér 0.18 pengő.

Sertésvásár. Árak pengőben és fillérben kilogrammonként élőállatokban: Zsirsertés elsőrendű 1.36—1.38, másodrendű 1.30—1.34, fiatal nehéz 1.44—1.48, közepes 1.36—1.38, könnyű 1.22—1.26, szedett közepes 1.32—1.34, angol hússertés 1.36—1.52 pengő.

Vágómarhavasár. Árak pengőben és fillérben kilogrammonként élőállatokban: Bika jobb 0.96—1.12, kivételesen 1.20, silányabb 0.52—0.92, magyar hizott ökör jobb 0.92—1.08, kivételesen 1.20, közepes 0.68—0.88, alárendelt minőség 0.48—0.64, tarka hizott ökör jobb 0.96—1.12, kivételesen 1.20, közepes 0.68—0.90, alárendelt 0.48—0.64, magyar tehén 0.52—0.98, tarka tehén 0.48—1.08, kivételesen 1.16, bívaly 0.69, növendékmarha 0.40—0.92, kicsontozni való 0.28—0.44 pengő.

Szurómarhavasár. Élő borjú: Belföldi szopós: Elsőrendű 17.000—18.000, kivételesen 18.500, másodrendű 15.000—16.000 K kilogrammonként élőállatokban.

Tenyészállatok és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosökör, fehér 11.500—12.500, elsőrendű belföldi jármosökör, tarka 11.000—12.000, friss fejűstehén 12.000—15.500, egy és fél éves üsző 10.000—12.000, egy és fél éves tinó 10.000—12.000 K kilogrammonként élőállatokban.

Nyersbőr. Marhabőr 17.000—18.000, borjubőr 27.000—27.500, juhbőr 12.000—14.000 K kilogrammonként.

Gyapjúpiac. Jóminőségű fésűs gyapjúért 32.000—34.000 K között fizetnek.

Tej- és tejtermékpiac. Árak pengőben és fillérben: Teljestej 0.37—0.40, tejszín 3.3—3.5, tejfel 1.9—2.1 literenként, csemegevaj adagolva 6.2—6.5, teavaj szövetkezeti 5.6—5.65, főzővaj 4.8—5, trappistasajt 3.6—4, óvárisajt 3.6—4, ementháli magyar 5.6—6.4, svájci 7.2—8, gróji magyar 4.4—4.8, tehéntúró 0.96—1.28, ipari 0.2—0.36, keverttúró 3.2—4, juhtúró szlovák 3.6—4 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Árak kicsinyben: Csirke darabja 15.000—50.000, tyúk darabja 35.000—70.000, hizott ruca kg.-ja 26.000—30.000, hizott lúd kg.-ja 26.000—30.000, libamáj kg.-ja 50.000—120.000, lúdszír kg.-ja 34.000—36.000, tojás darabja 1500—2300 K.

Vadpiac. Nyúl bőrben darabja 40.000—95.000, vadlúd 30.000—32.000, fácán 60.000—80.000, szalonka 40.000 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben elsőrendű 35.000—42.000, nagyban 25—32.000, ponty másodrendű kicsinyben 25.000—32.000, nagyban 20.000—26.000, harcsa 60—90.000, nagyban 55—66.000 K kilogrammonként.

Zöldes- és gyümölcs. Sárgarépa 1500—4000, petrezselyem 1500—4000, zeller 3000—6000, kalarabé 2000—4000, vöröshagyma 1800—3000, fokhagyma 6000—18.000, cékla 2000—4000, fejeskáposzta 1200—2500, kelkáposzta 1500—4000, vöröskáposzta 2000—5000, fejessaláta darabja 1000—2000, rózsaburgonya kicsinyben 1800—2500, nagyban 150.000—180.000 métermázsánként, fehérburgonya kicsinyben 1000—1500, nagyban 90.000—100.000 métermázsánként, retek 2000—4000, tök 5000—6000, karfiol 8000—24.000, gomba 8000—25.000, sóska 10.000—25.000, spenót 6000—14.000, champignonbomba 70.000—100.000, alma 40.000—40.000, körte 8000—30.000, szőlő 30.000—52.000, dió 14.000—25.000 K.

Borpiac. Az utolsó pár héten a borpiacra teljes csend volt, úgy, mint ilyenkor minden esztendőben. Az árak egyformák maradtak, de a termelői piacra inkább lanyha a helyzet, mert kint most kevés a vevő. A készletek igen kicsinyek, úgy öborban, mint újbórbán. Az árak: komerc borok 650—750 K. Malligand-fokonként, vörösborkészlet alig van és ezért magasabb árakat értek el.

Idegen pénzemek legmagasabb ára. Az árak pengőben, illetőleg fillérben vannak feltüntetve és száz darabra vonatkoznak. Angol font 2784.50, cseh korona 16.95, szerb dinár 10.10, dollár 572, francia frank 23.05, lengyel zloty 63.95, román lei 3.04, olasz lira 25.74, német márka 136.02, osztrák schilling 80.68, svájci irank 110.65 pengő.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január 9-én, vasárnap,

Állat- és kirakodóvásár: Cegléd, Jászdósa (juh nem hajtható fel!), Kistelek (sertésvásár nincs!), Törökszentmiklós.

Január 10-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Apc, Csorna, Dombrád, Eger, Jászsalsószentgyörgy, Rum, Szany, Szob, Zalalövő.

Január 11-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gáva, Mihályi. — Kirakodóvásár: Eger.

Január 12-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Ivánegerszeg, Mány.

Január 13-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Edelény, Encs, Keszthely, Nagyléta, Szabadszentkirály.

Január 14-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Derecske (sertésvásár bizonytalan!).

Január 15-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Dévaványa, Hódmezővásárhely.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Főmunkatárs: **Meskó Zoltán.**

Felölös szerkesztő: **Periaky György.**

Társzerkesztő: **Vasadi Balogh György.**

Felölös kiadó: **Bak Imre.**

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrrel készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrrel, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napirakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárucsalánál.

ÉVTIZEDEK ÓTA páratlan sikerrel van használatban **csúz és köszvény** ellen a

KRIEGER-REPARATOR

Felülmul minden más szert **szűrés, szagatás, nyilalás, derék- és hátfájás, csontfájdalmak** stb. bajoknál. — Kis üveg ára 20.000 korona minden gyógytárban. Postai szétküldés naponta.

Krieger-gyógytár, Bpest, VIII/V., Calvin-tér.

MEGBIZHATÓ

jóminőségű árut a legelőnyösebb árban a

«HANGYA»vidéki szövetkezetekben
lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zefír, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókélekek, valamint mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmű-árak, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

Dr. Héray Andor Orsz. Földbírtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő Irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.**Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálóekék, fűkaszálók,**

marokrakó és kéveköttőaratógépek, lógere blyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecs kavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvosi

7-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez üst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

**Gazdakörök, Ifjúsági egyesületek,
Olvasóköri, Dalárdák
szíves figyelmébe!****Ifjúsági szindarabok:**

Bolygó lelkek (hazafias)	15.000 K
Rákócziért	12.000 K
Ifjúsági színpad (kisebb szindarabok)	12.500 K
A megzavart multság, Luca napján, A majális elnök, A kegyenc, A javíthatatlan, A meglepetés, A rokon, Jó szív (vígjátékok) egyenkint	10.000 K

Új alkalmi karénekek:

Nagyszerű levente-csárdás, amelyre kitűnően lehet masírozni (vegyes karra letéve), továbbá leventezászlószentelésre írt karének, hősök szobrának leleplezésére, vagy ott tartandó ünnepélyre írt karének, cserkészinduló (két hangra zongorakísérettel); összesen 22 nóta van Murgács II. nótáskönyvében. A könyv ára (díszes keménykötésben) 44.000 korona.

A könyvek ára az összeg előzetes beküldésével értendő, utánvételes megrendelés esetén minden könyv 4000 koronával többbe kerül.

„Vasárnap“ Könyvosztálya Budapest, VI., Ó-utca 10.

Necsak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kőiparosok legjobb napilapját, az **UJ BARÁZDÁT** és a lezsebb hetilapját, a **VASÁRNAPOT**

hanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasótáborához csatlakozzanak. Gyűjtsünk előfizetőket! Minden új előfizető egy új katonát jelent a nem elforgatók frontjával szemben! Lapjaink olvasótáborához csatlakozni minden önzert magyar ember hazafias kötelessége.

Népszínművek:Sárga csikó
Piros bugyelláris
A tótleány
Felhő Klári
Gyimesi vadvirág
Amit az erdő mesél
A cigány
Szökött katoná
Betyár kendője
A tolonc
A bor
Vereshaju
A parasztkisasszony
Nótás Kata
Tündérlak Magyarhonban
A falu rossza
egyenként 25.000 kor.

alibényesítés szolgálatában

Kérje még ma:

«A fertőtlenítés a gazdaságban» című nagyon tanulságos füzetünket, melyet a «Vasárnap» minden olvasójának

**Dr. KELETI és MURÁNYI
VEGYÉSZETI GYÁR R.-T., UJPEST**
díjmentesen megküld.**HA SZERET NEVETNI,**

ha társaságát mulattatni akarja, ha újévre ötletes ajándékkal akarja meglepni hozzátartozóit, rendelje meg

UNDI IMRE**A RÉZKIGYÓ**

című, most megjelent humoros, tréfás könyvét.

A díszes kiállítású, vaskos kötet ára 30 ezer kor. A portóköltés ebben az összegben benne van; ha utánvétellel rendel, ennek költsége 4000 korona.

A könyv megrendelhető a

VASÁRNAP KÖNYVOSZTÁLYÁN
Budapest, VI., Ó-utca 10.**Nincs többé gyomorfajás!**

A szabadalmazott

Hankovszky-féle kakukfűkeserű
(házi) megszüntet mindenféle gyomorfajást.Kapható: **Hankovszky** vegyészeti laboratóriumában, **Gödöllő**.

Főraktár:

Török-patika, Budapest, Király-utca.

Ne fogadjon el mást!

**Senki sem nélkülözheti
az alábbi naptárakban lévő
pengőátszámítási táblázatot!**

Válasszon az ötféle szebbnél szebb, olcsó, remek ötszínnyomatú borítékba fűzött, pompás, színes képekkel díszített, igen gazdag tartalmú naptárakból.

Uj Barázda naptár 1927. évre, 160 oldal	ára 12.000 K
Vasárnap naptár 1927. évre, 128 oldal	ára 10.000 K
Falu naptár 1927. évre, 128 oldal	ára 10.000 K
Nagy Képes Családi naptár 1927. évre, 160 oldal	ára 12.000 K
Nagy Képes Regélő naptár 1927. évre, 160 oldal	ára 12.000 K

Kaphatók minden **UJ BARÁZDA** árusítónál és az összes **HANGYA** fióküzletekben.Megrendelhetők a „**VASÁRNAP**“ naptárosztályánál **BUDAPEST, Ó-utca 10. szám.**

Ne fogadjon el mást!